

272, 195.

Auhinnatõõ juure
kuulus osa (Kirjapaketus).

Klaos, Toime

mag. theol.

242195
E. V.

RIIGI STATISTIKA
KESKBÜROO

4. SEP. 1924

192 a.

Nr. *101*

TALLINN

V.a.

h-ra KLAOS.

parvli. f. 52 Tartus

Vastuseks Teie kirjale 28/VIII.k.a. saadame
Teile Keskbürool teadaoleva metodistide koguduste
nimekirja ühes aadressidega. Muud andmeid metodis-
tide koguduste kohta Keskbürool ei ole.

Lisa: nimekiri.

Üldosakonna juhataja

10

H Reinmaa

2501a.

Metodistide kogudused.

1. Tallinna piiskop.metod.kog.		õp, TOMBA - Tallinn, S.Pärnu m.19.
2. Pärnu piiskopl.	"	" K.KUUM, - Pärnu, Posieti t.16
3. Rakvere	"	" H.SÖTE - Rakvere, Pikk t.42
4. Kuresaare	"	" M.PRIKASK - Kuresaare, Uus t.53
5. Haapsalu	"	" KARLSON - Haapsalu, Aleksandri t.
6. Tapa	"	" P, KARLSON - Tapa, Pärnu t.19

V. A.

Heia S. Keras!

Teie kirjas küsitud andmeid saadan Teile hea meelega, kui need teid abi. Teile kasulikuks võivad olla.

1. Pärnu piiskopi metooditi kogudus asutati 30 augustil 1921 a. nim - Karl Kuumi's poolt.

2. Koguduse asutamise ajal oli liikmeid 7: mehi 4 ja naidi 3.

Nüüd on liikmeid 99: 14 meest, 76 nait ja 9 last.

Aast-aastalt juude kasvamine on umbes järgmine

I aast. alg.	7
II aast. alg.	45
III aast. alg.	79
Nüüd	99, -

3. Pärnu koguduse poolt ole nime õpetaja'st oleud asutisest poolt kuumi seja ajani. Kaudus - algkool. -

4. Kogudus on iiritud nunnude asuwa pödaud.

5. Meie kogudus liikmed on järgmistest usku-dest utulud

Ev. Lutheri usust - 88

Kreek-õigeusk - 11

6. Kuumi 1924 a. 27. aug. - 1 sept. arapetus aast
Kongressi Kuresaare kaisid mit kogudused
Vene ja Baedi aikeid missiooni kongressi; see
lieral nimetat ajast aga "Baedi ja Slaan
missiooni kongressi" alla.

7. Esimene kogudus Eesti on asutus 1911 aast.
Kuresaare õp. Martin Pirkaski poolt
ja järgmine (tähtsast esimene suures maas
Tajal 1912 a. 12. veebruaril minu poolt.

Seda tööd juhtis Dr. G. A. Simons
Petrogradist, kes on Venemaal missiooni
superintendent ja. Teia määras ka
esimesed töötajad Eesti Kerra A. Pirk
Kuresaare ja mind Tajale, kes ma
kuumi 1921 kogudust teostan ja see Pärn
määrati.

Kõige austusega

Karel Kuum.

Rouwers 7/10 24.

V. A.

Herra S. Klaas.

Armas tuis Teie kirja ja ka hr. õpetaja J. Karlsoni kaardi. Õpetaja H. Sõte luges mulle ühe somalaisulise kirje muulle kord ette ja see andis talle mõned andmed, aga et Teie isiklikult metodismusest huvitatud olete ja veel teisi andmeid soovite, siis olen ma volunud seda oma väinupärides andma. Nähtlasi oleks su väga huvitat kui Teie väide keegi korda löheks.

Rouveri Püüskoplik metodisti kirik on asutatud 7 nov. 1920 aastal 25 liikmega. Ega aastast juurekasvu on raske ütelda sest meie kirikuaasta algab ja lõpeb sellega, millal aastakooresolek ära saab peetud. Meie statistika keskbiuro teisi andmeid nõuab sellepärast on vist sellest millal kui meie käsitlevate liikme arv arvestatav ja see on süükirjikalend 53 täis liiget ja 17 provi liiget. Lastenimekirjas 20.

Kogudus on kolmes osakonnas Holjala, Kunda ja Rouveri ning koivad ühe roosustupidamine olla

Wortle sellel õpivõrk liiget on 45 liiget (rakonnad kaardid kaardid)

Pühapäeva koolid on meil Rouveres, Holjales, Kundas ja Vastikes. kus õpilaste arv ¹⁹²⁰ 100 ümber on.

(E.L. on asutatud 15. juul. 1921. esinemat koolitajad 8 liiget).

Koguduse astus nimis selle läbi et hr. õp. J. Korkko Rouveri töde määrati ja et Topo kogudus ka kundi Rouveremilalates siis transferenti meid liikmesed

Rokvere 9/10 29.

J. O

Hau. S. Klaas.

omasi tõe Teie kirje ja kogu nende kirjade peale
vastata. Kõik peab küll rõõmsama, et seltsilised seda selgelt
võivad, aga see tuli sellest, et arvati Teid juba mõnede
asjades enon võim võtta olevat. Teieks ehk ole isegi väikse
olnud, arvates, et see imelikult tundub on.

E.L. on üks hea meikiriik, võidab et esimesel peal ühingu tegevuse
vile verandast konferentsil on andma ühingu liikmed ei kuulu
mitte kiriku liigete hulka

Kiriku osakondi teinivad (töötavad) vähikülised meie suuste vahel on
määratud kodade järele ja nimelt jaan Pabov, Aleksander Põtsap
ja niind, ko lubame peale selle veel teistest kogudustest töötada (võivad
kogudusest baptistid ja kristlastest vada meie seltsis võivad ka liigeme olevat)

Kaostööd jaan Pabov ja A. Põtsap on meenitööd. Kogudusesse
idesid (diakonid) sin määratud ei ole.

Konf. aeg	1920-21.	30 liiget	5 meest.	25 naist.	
"	"	21-22	8 "	8 "	
Konf. aeg	"	22-23	15 liiget	3 mees.	12 naist.
	1924-24	ei ole andma kirje liikmetest.			

Kiri on suundunud Rokvere Vile elituse kumudi nulle peal
üks vone megi ihes teiste kumudite kumuditega (kui mõned
lõtkumiseks, et kirikule plaksi and, Põtsap peame juice
võivad selle tarvis sisse pöetud kumudis
Haljalas peetakse võivad külgei kumudis elituse

Piiskoplik

AK 4

Kuresaares, 9 Oktoobril 1924 a.

Methodisti kirik.

Õp. M. Prikask

Kuresaares.

S. Klaos,
Jakobi 52, 1. Tartu.

W. a. herra S. Klaos!

Wäga kahju, et Teie nii ruttu peate oma kirjatöö ülikooli ära andma. Minu abikaasa sai hospitalis löigatud ja mina olen selle tõttu tema haige woodi juures rohkem kinni ja ei saa rahulikult täpselt kõigi küsimuste peale wastata, apüüan siiski seda nõnda teha kui võimalik. Wastan lühidalt ilma mingi kindlaakorrata selles järjekorras nagu Teie kirjas küsite:

Minu elulugu: Wanemad isa Frits, ema Leena. Sündisin Halliste kihelkonnas Uuekariste wallas 7 nov. 1877 wana kalender. Abielus Liisi Abbi'ga 14 maist 1906. Käisin koolis 1888 üks talwe Kööni wene usu koolis Oisu wallas. 1889-1890 Tuhalaane kihelkonna koolis. 1891 talwel Pahuwere walla koolis Luth. usu õpetust õppimas. 1892-1895 Tartus Hugo Trefneri Gümnaasiumis. 1896 abikooli-õppetaja Pahuweres; 1897 maal põllutöös; 1898-1899 Tartus Tivoli expeditionis kirjutajaks; 1900-1906 kroonuteenistuses merewäe katkide korpuses Peterburis musikandina; 1907-1908 kaupmees Kuresaares; kus ühtlasi ka wabausklikude hulka juhatasin. 1908 andsin kaupluse ära ja asusin täiesti ewangeliumi tööle ühtlasi edasi õppides õpetaja ametile; õppisin kuus aastat usuteadust iga aasta eksami andes aasta konwerentsi peal Soomes; 1915 andsin õpetaja eksami ära ja sain piiskope Dr. John L. Nuelsoni poolt sisse õnnistatud. (1913 aastal sai mind piiskop Burt'i poolt diakoniks õnnistatud.) Olin kuni 1921 a. Kuresaares õpetaja; 1922 Tallinnas, sain aga Kuresaare koguduse poolt Kuressaarte tagasi palutud kus ka praegu ametis olen. 1922 aasta said igas Balti riigis ringkonna Superintendenti sisse seatud ja siis olin Eesti Method. kog. Superinten. Järgmisel aastal said aga kõik jälle ühe Dr. Simonsi alla koondatud.

Methodism. algus Eestimaal. 1907 a. tulid wennad: Wasili Täht ja Karel Kuuma Kuressaare. (Täht oli pärit Saaremaalt Uuemõisa wallast Leisi külast ja armastus kodumaa rahwale armuõppetust kuulutada ajas teda Saaremaale. Tema teenis Peterburis, ei tea mis ametis.) Saaremaale tulles wõttis tema Tapalt wenna K. Kuuma ligi. Esimene koosolek sai peetud kaupmees Trei majas Kuresaare linnas ja sellele järgnesid weel mitmed koosolekud seal samas. Nende ewangeliseerimise järeldusel sündis Kuresaares suur ärkamine ja siis sain ka mina äratud ja überpööratud. Selle järeldusel kogusime endid sagedasti kokku palwele kõige koguduse elu ja ka kohaliku õp. Blossfeldt'i eest, see aga ei meeldinud õpetajale ja ta hakkas meid kui wariseerisid ja nurga äärseid kirikuid kantslist noomima. Selle taga järg oli, et meie endid wõerad kirikus tundsimine ja hakkasime omale uut kodu otsima. Siinseid usklikude kogudused ei olnud meie waimuliku waadete järele. (Siin olid siis Baptistid ja Priikogudused.) Tähe läbi

oline aga Methodistidest kuulnud ja ma olin ka mõnda nende Saksakeelse lehte lugenud ja see paistis meile kõige rohkem südame järele. Meie kirju tasime wenna Tähele ja palusime, et tema Dr. Simonsiga meile tuleks. Nad tulid 13 augustil 1910 wana kalendri järele ja samal öhtul sai ka esimesed liikmed üles kijutud ja Methodisti kogudusele alus pandud.

Koguduse algus. Asutatud 13/26 aug. 1910. Kuresaares Pr. Wildenbergi majas Rõhtu t. N 2. kell 10 öhtul.

Kog. asutamisel oli liikmeid	meestr.	3	naestr.	3.
Aasta lõpul tulid juure	"	-	"	17.
1911 aastal tulid juure	"	3	"	17.
1912 " " "	"	3	"	23.
1913 " " "	"	14	"	28.
1914 " " "	"	5	"	17.
1915 " " "	"	2	"	14.
1916 " " "	"	1	"	9.
1917 " " "	"	1	"	8.
1918 " " "	"	3	"	8.
1919 " " "	"	-	"	27.
1920 " " "	"	10	"	43.
1921 " " "	"	12	"	38.
1922 " " "	"	10	"	24.
1923 " " "	"	5	"	19.
1924 kuni Septembri lõpuni	"	10	"	34.
	Kokku	82		329.

Selle aja jooksul on kogudusest lahkunud surma ja väljapanemise teel 45 liiget nõnda, et praegune koguduse liikmete arv on 366. Need on ainult täiskaswanud, lapsed ei ole siin mitte arwatud.

Saaremaal on 13 osakonda nad kuuluvad aga kõik Kuressaare koguduse alla. Kohalikka jutlustajaid on minul 32 manitsejaid 10 kes kuulutawad iga pühapäew sagedasti ka argipäewadel. Kuulutamise kohtasid on 95. Epwoth League sai asutatud 1921 aastal 10 liikmega, praegune liikmet arv üle 50. Pühapäewakooli 13, nende juhatajad enamasti kohalikud jutlustajad, linnas juhatawad nimekoored tüttarlapsed kelledele mina kord nädalas juhatus annan. Junior ühingus on 23 liiget. Wendade ühingu ei ole, Naisselts on olemas, töötab iseäranis agarusega sõja ajal praegu ainult nime kirjas.

Peale kiriku ei ole kogudusel liikumata warandust. Kirik on minu nime peale ehitatud. (Wene walitsuse ajal ei olnud teisiti võimalik.) Kiriku ehitasin 1912 aastal oma raha eest maksis umbes 10.000 rubla. Eesti walitsuse ajal sain Ameerika Misjoni Seltsi poolt selle raha tagasi maksetud arwatud üks wene rubla kaks eesti marka. 1923 aastal ehitasin kirikule kolm sülda juure ja torni peale. Et kogudus kõiki neid wõlgasid maksta ei jõudnud pidin seda oma rahaga ehitama, et aga kogudus wõiks seda wõlga ära tasuda selleks asutasime usklikude pooldi 1923 aastal nimega: „Ühendatud Usklikute Tarwitajate Ühisus Söber“. Puhas sisse tulek sellest pooldist saab Jumala riigi kasuks ära tarwitatud ka maja ehituse wõlg. saab sellest maksetud.

Kogudusel on olemas üks sega ja üks keelepillide koor, mõlemad juhatahan isi. Segakoos asutatud 1913 keelepillide koor 1918.

Meie Eesti kogudused kuuluvad aastakonwerentsi alla mida ühes Läti ja Leeduga peetakse. Jseäranis Eesti üksust meil ei ole.

Suurem jagu Meth. Kog. liikmed on Lutheruse usut tulnud. Wene usust arwata 20 %. Baptisti ja prii kogudusest ainult mõned.

Suuremaa koguduste kohta. 1918 aastal Saaremaa okupeerimise ajal Saks laste poolt oliin sellal korral Tallinnas ja ei pääsenud enam Saaremaale, siis asusin esmalt Wenemaale Wolosowa elama, tulin aga Jaanuari kuu hakatusel Haapsalu ja asutasin seal samal kuul Haapsalu Meth. koguduse. Töötajaks jäi sinna koha peale August Mikko Haapsalu elanik. Liikmete arv alguses oli 15 ümber.

1922 Tallinnas ametis olles asutasin sealse Meth. koguduse Märtsi kuus. Liikmete arv oli wist 9. Koguduse juhatajaks peale minu äratulemist sai pastor F. Tombo määratud.

Peale selle on ka Tapa, Rakwere, Pärnu, Kuresaare koguduse poolt kui Kuresaare koguduse osakonnad Rahukohtudes registreeritud. Ligemad teated saavad praegused kohalikud koguduste juhatajad andma.

Minu ewangeliseerimise kohta on minul raske ütelda kus ma olen käinud pean enne järele arwama, kus ma mitte käinud ei ole. Kõige rohkem olen küll Saaremaal ümber käinud. Warsi peale minu pöörmist käisin ka Suuremaal ewangeliumi kuulutamaks: Haapsalus; Tallinnas; Tapal; Rakweres; Narwas; Wolosowas ja seal ümbruses; Peterburis; Soomemaal mitmes kohas; Pärnus; Hiiumaal ja paljudes teistes kohtades maal ja alewites Eestimaal.

Raamatude ja broschüride nimekiri. 1915 aasta kirjutasin: Lühikene juhatuse-juhtlõustamise ütle; 1920 ilmus ümberpanekul suur Meth. kiriku katekismus; peale selle: Meie lapsed, Puhastaja, Meelespea, Suremise läbi isenesest lahti; broschürid: Armastus; Koduta; Eksitus; Jumala salgajate koosolekul ja veel mõned väikesed. 1920 hakkasin „Kristlik Kaitsjat“ välja andma.

Meth. kog. eraldub teistest suurematest kog. kahel jargmisel põhjusel: Armulaud on ainult ümberpöörnutele ja koguduse liikmed wõiwad olla ümberpöörnud inimesed. Armulauale wõtame ka teistest kogudustest kui nad on aga ümberpöörnud. Kui keegi liige Jumalasõnale wastawalt ei ela, siis pannakse tema kogudusest välja, parandab tema aga ennast siis wõib ta jälle tagasi wõetud saada.

Lisan siin juures veel meie Kuresaare kiriku endise ja praeguse pildi, ja niisama ka üleswõtte enesest.

Loodan, et olen kõigi teie küsimiste peale wastanud, peaks aga Teil veel midagi tarwis küsida olema siis olen heameelega walmis seda tegema.

Teie kirjatööle head kordaminemist soowides jään kõige austusega Sain praegu Teie kirja 6/X ja katsun nii wastata kui mäletan. *u. Simons* Alguses kuulus Wene ja nii hästi ka meie töö Soome konwerentsi alla. Sell ajal oli Europas üks piiskop. Esimene aasta konwerents peeti Wasas Soome maal millest mina üks Eestimaalt osa wõtsin. Wasas 1911 sai wene misjon asutatud seal oli peale piiskopi ja Dr. Simonsi @ Eestimaalt, 3 wene ja 1 Kownost sakslane. 1912 aastal oli Kownos wene misjoni konwerents, 1913 Wirballenis ehk Bytkunen Saksamaa piiri ääres, 1914 wist Peterburis.

W. Täht sai küll Tallinna määratud aga ta ei ole seal mingit kogudust asutanud, ewangeliseeris wist lühikest aega. E. Ricken töötas Tartus aastate aega aga tema töö ei olnud mingit taga järke. Töötas rohkem sakste seas. Baltiriigid on ainult ajutiselt Dr. Bast'i all see oleneb edespidi kõik sellest kuidas Wenemaaga jääb. Meie kuulume õiguse järele põhjarikkide ühendusse.

Kõige austusega

Peefoma

Piiskoplik

Kuresaares, 18 Oktoobril 1924 a.

Methodisti kirik.

Õp. M. Prikask

Kuresaares.

S. Klaas, Jakobi 52,1
Tartu.

K.a. Prl. S. Klaas!

Sain täna Teie kirja 14 s. k. kätte ja katsun kohe wastata. Kahju, et kiri peab kaua tee peal wiibima ja selle läbi palju aega kaduma läheb.

1, Mina olen täis liigeteks need üles annud kelle nimed Kuresaare Methodisti kiriku raamatus on, kuna muidu meie kirikud need täisliikmeteks loetakse kes oma proowi aja s.o. kuus kuud ehk ka vähem läbi on teinud. Minul on kiriku raamatus 251 liiget ja proowi peal 115. On palju liikmeid kelle nimesid ei ole mõned Luth. õpetajad ära saatnud, püüavad nii kaua kinni hoida kui võimalik.

On juhtumisi kus liikmed on isi kogudusest lahkunud järg. põhjustel: 2 on Baptisti kog. läinud, 4 jäid pikkamisi leigeks ja läksid ümberpöörnata mehele, 4 liiget sai mitte piibleliku elu pärast wälja pandud ja 2 on meie teiste kogudustesse läinud. Need on täisliigetest kõige meie kog. alustamisest saadik.

Lapsi on meie koguduse s 102. Siia juure ei ole mitte proowi liigete lapsed arwatud, wõib olla, et neid nii sama palju on.

Meie osakonnad on: Pühas, Siiksaares, Pöidel, Jööri, Haekas, Hamsis, Kihelkonnas, Ree külas, Torkus, Muhus, Aulas, Tagamõisas, Kärlas. Siin on mõned kihelkonna ja mõned küla nime järele. Ma olen nii kirjutanud kui neid kohtasid Saaremaal kutsutakse. Hiiumaal ei ole meil osakondi. On küll mitu korda mind selleks palutud, et ma peaksin sinna tulema ja seal osakonna asutama, aga et sündsaid töötegijaid ei ole siis jäi see ikka teostamata.

Meie pühapäewakoolist wõtawad osa 365 last. See arv on kokku kõige pühapäewakoolide kohta Saaremaal. Wiimasel ajal on arv selle poolest vähemaks jäänud, et Luth. õpetajad lubawad neid wanemaid kog. wälja heita, kes oma lapsed meie pühapäewakooli lasewad tulla. Ennemal oli laste arv 500 ümber.

1911 aastal sai piiskop Burt'i poolt programm õpekawa üle kokku seatud ja meie oleme seda sama tarwitanud. Muudatused on ainult selles olnud, et oleme wene keelsete raamatute asemel eestikeelseid tarwitanud mis wastawad wene keeles üles antud raamatitele. Neile, kes saksakeelt õskawad, oleme saksakeelsed raamatud annud. Hakkatuses oli wäga raske eksamineerida, sest puudusid kohased raamatud kuna aga nüüd juba raamatuid leidab wõib. Minul on ettepanek tehtud, et pean uue õpekawa kokku seadma mis Eestlastele wastab aga ei ole ikka aja puudusel sellega veel hakkama saanud.

II.

Jseäralist haridus tsensust ei ole meil nõutud see võib olla on ka sel
lest tulnud, et meil ei ole liiga harimata õpilast veel mitte tulnud.
Ma arwan, et Teil on olemas 1911 aasta Wene keeles Kristlik Kaitsja
ja seal on õppekawa üles antud, selle järele võide juba otsustada kui
suur haridus peab sellel olema kes võib edasi õppida.

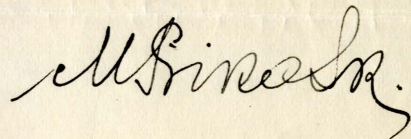
Wähema haridusega jutlustajad saavad meil ka eksamineeritud aga neil
on teistsugune kursus läbi teha ja nad saavad kui nad on eksaminee-
ritud kohalisteks jutlustajateks õnnistatud, nad ei või isi mitte
pühaõhtu sakramenti välja jagada, aga nad võivad õpetajale abiks olla.
Et meil Eestis kõik alles arenemisel on siis ei ole ka saanud kõigist
säädeuse tähest mitte kinni pidada. Siiski, kui ma waatan kümme aastat
tagasi siis on juba suur wahe selle ja praeguse aja wahel. Kõik on
juba enam vähem õigetesse rööbastesse minemas.

Olen wist kõigi küsimiste peale wastanud mis see korä küsisite ja
saan ka edespidi ikka niisama heameelega wastama.

Minu armas abikaasa tänu Jumalale on kodu ja tunneb ennest üsna ter
we olema.

Loodan, kui Teie töö walmis on ja ehk peaks trükis ilmuma, et siis
mina ka seda seda näha saaks.

Rohket Jumala õnnistust Teie tööle soowides jään kõige austusega

Reval, 11.10.24.

Dr. GEO. A. SIMONS
Superintendent

Rev. H. SOTE

Director

TALLINN, ESTONIA

8. Pärnu m. 19

Fräulein S. Klaas stud. theol.

Jaakobi 52- - 1.

Tartu.

Sehr geehrtes Fräulein,

Da Dr. Simons eben sehr beschäftigt ist, so bat er mich Ihren Brief vom 27.9.a.c. zubeantworten.

Die erste Methodisten-Gemeinde in Eesti wurde von Dr. Simons selbst vor ca 14 Jahren in Kuressaar gegründet. Die Veranlassung dazu war die Bitte eines Kreises gläubiger Christen, welchen der dortige Lutherische Pastor das Abendmahl verweigerte.

Auf die meisten Fragen finden Sie genügende Antwort in unserer Kirchenordnung, die Sie, wie Sie sagen, gelesen haben. Dort lesen Sie, dass unsere Pastoren entweder auf unseren Universitäten oder Seminarien für ihr Amt vorbereitet werden, oder aber hier zu Lande einen vierjährigen theologischen Kursus nach Büchern absolvieren und jedes Jahr ihre Examina in der Jahreskonferenz machen müssen.

Sie wollen den Unterschied wissen zwischen der Lutherische und unserer Kirche. In der Theorie ist kein wesentlicher Unterschied. Beide Kirchen lehren die Seligkeit durch den Glauben an Christus. Der Unterschied besteht in der Praxis, in der Anwendung des gemeinsamen Prinzips. In der Lutherischen Kirche genügt es, wenn man die Bräuche der Kirche hält und ein anständiger Mensch ist. Unsere Kirche aber verlangt von jedem Mitglied eine persönliche, lebendige Gemeinschaft mit Jesus, dem Haupt der Kirche. In der Lutherischen Kirche kann ein Mensch unsittlich leben, in offenbaren Sünden, und kann doch dabei zum Abendmahl kommen. In der Methodistenkirche aber wird strenge Kirchengzucht geübt. Wer in irgend einem Stück gottlos lebt, wird mehrfach ermahnt, und wenn er nicht hört, sein Leben nicht ändert, ~~vix~~ ausgeschlossen. Die Methodistenkirche verlangt von ihren Gliedern, dass sie wirklich nach ihrem Glauben leben, in dem sie Christo nachfolgen im täglichen Leben. - In

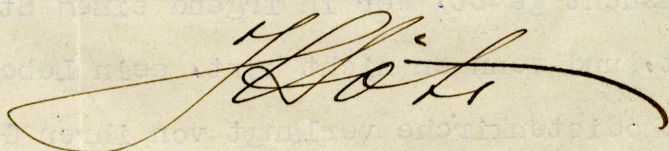
der Lutherischen Kirche wird praktisch eine sehr selbstsüchtige Frömmigkeit gestattet: Wenn ich nur selig werde! In den Methodistenkirche muss jeder Christ ein Missionär sein, jeder muss versuchen andere zu Christo zu führen. In der Lutherischen Kirche ist man ein Christ, wenn man getauft ist, zum Abendmahl geht, die Kirche besucht. Die Methodistenkirche hält die Sakramente und kirchliche Formen in Ehren, aber man kann durch sie nicht ein Christ werden; ein Christ wird man nur in persönlicher Bekehrung oder Wiedergeburt und Heiligung durch den Glauben an Christus. Die Lutherische Kirche ist praktisch eine Pastorenkirche, in der Methodistischen ist jedes Mitglied Mitarbeiter in der Gemeinde. Bitte lesen Sie doch in der Kirchenordnung die allgemeinen Regeln, die Vierteljährliche Konferenz, das Predigtamt, Lokalprediger, Ermahner, Diakonissen. Eine besondere Rolle spielen die sogenannten Klassen in der Methodistenkirche und sogenannte Laienprediger. Durch diese beiden ist die Methodistenkirche so gross geworden. Im lutherischen Gottesdienst predigt nur der Pastor, im methodistischen kann ausser dem Pastor jeder Bruder predigen, der die Gabe dazu hat. So taten es die ersten Christen, wie wir 1. Kor. 14. lesen.

Auf manche Fragen können Sie von Pastor Karlson in Dorpat Antwort bekommen.

Wenn Dr. Simons nach Riga kommt, wird er ihnen schreiben, dann können Sie persönlich mit ihm sprechen.

An Literatur in estnischen Sprache sind bis jetzt nur erschienen: Piiskopliku Metodisti kiriku Katekismus, Käsiraamatuke Piiskopliku Metodisti Kiriku prooviliikmetelete ja neile, kes selleks soovivad saada, und eine Anzahl Traktate. Ein Gesangbuch von ^{ca} 277 300 Liedern und die Kirchenordnung sind eben im Erscheinen begriffen.

Hochachtungsvoll

METHODIST CHILD WELFARE

Dr. GEO. A. SIMONS
Superintendent

Rev. H. SÖTE
Director

TALLINN, ESTONIA
S. Pärnu m. 19

Tallinnas, 17.10.24.

Preili S.Klaas, stud.theol.
Jaakobi t. 52,1.
Tartu.

V.a. Preili,

Küsimuste peale, mis Teie mulle kui Rakvere õpetajale ette panite, on mu järeltuleja, õp. Puskay, Teile juba vastanud.

Lastekodu kohta teatan Teile järgmist: Lastekodu avati oktoobri kuul 1924. Ameerika metodisti misjoni majas Tallinnas superintendendi Dr. Simonsi poolt. Juhataja Tallinnas olen mina. Lapsi on 20, 2-8 aasta vanaduses, praegu 10 poissi ja 10 tütarlast. Personaal koosneb 5 isikust.

Lastekodu seisab arstliku ülevaatuse all.

Lapsed saavad 4 korda päevas süüa, kosuvad ruttu.

Nendega palutakse, lauldakse, õpitakse, mängitakse, neile jutustatakse, neid armastatakse.

Loodame, et asi nii areneb, et lapsed siia võivad jääda, kuni nad on täiskasvanud. See oleneb summadest ära, mis Ameerika ja Eesti selle töö heaks annab. Siinamaale on Ameerika rohkem kui 95% kuludest kannud.

Kõige austusega

Tallinnas, 21.10.24.

Preili S. Klaas, stud. theol.
Jaakobi tän. 52-1, Tartu.

V.a. Preili,

Teie kirjale 16 skp. vastuseks: Saatsin
Teile 17 skp. vastuse Teie kirjade peale; loodan,
et Teie selle kätte saite. Praegu on ainult üks Ees-
ti öde Saksamaal diakonissi ametit õppimas. Ta õppis
esiti Berliinis ja nüüd Hamburgis. Järgmistes Eesti
linnades töötavad meie diakonissid: üks Kuressaares,
üks Tallinnas, üks Tartus. Kaks öde Eestist, kes sel
sügisel Saksamaal oma kursuse lõpetasid, saadeti
Riiga tööle. 12 aasta eest määrati piiskop Nuelsen
Euroopasse, peakorter Zürrichis. Millal teised kaks
ametisse määrati, ei tea ma praegu. Söjapögenejate

Kaks õppisid Berliinis ja Hamburgis.

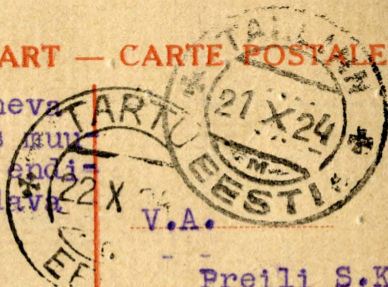
POSTKAART — CARTE POSTALE

kodu töötas kuni mineva
aasta sügiseni. Siis kuu-
deti ta majaks, kus endi-
sed sõjapõgenejad odava
üüri eest elavad.

Kõige austusega

Õpetaja H. Söte,
Tallinn, Suur Pärnu m. 10,

Preili S. Klaas, stud. th

Jaakobi tän. 52-1.

T a r t u .

4. a.

Stein J. Kloss!

Talvur.

Ukää melega, vastan Teie kirja pääle mi palju veid
mull andoneid on sellalal. Uue kog. asutamine on
metsuvene tunne.

24. veebruaril (võnast) 1918 a. Tulid 20 inimest Herra august
Marti p. elukorvi elu rühmituse korrata, pühho õhtu-
aõima mälestusest (eliv asub Hoop & Hte Tenard A-7.)
Mida Kuresaare elu kog õp Martin Priks pides.
ja määras- aug. elukorvi kog. vanemari. Selle pärast et
Tema Sarsa ja vene oelt eskas; mida Tema Hoop.
linna koolis oli õpinud. 1920. a. Kuu p eitea sai Registrantid.
Siis oli nendest 20 inimest. 15 kelle nimed on kirja asu asu
kirjutatud. Siis ühtegi last. 4 meeste rahvast 11 naise rahvast.
järgmised õp. on alund Johannes Karli p. Karlson, kes praegu
Pärnu elab. ja Martin Jaani p. Krüger. Esimese õp. Reest
õppisid nõiada tema õpinise üle. ^{st õpinise ühe ühikud on.} Wilmare õppis Sarsa-maad
Frankfurtis a/Main. P. elu jutlustade Seminaris uue teadust
(Et elu enne sõda ei alund Sarsa ringi joovalt tunnistatud veid
in ainav kirin sellepärast et trauma see kool oli kooli nime
aga praegune Sarsa haridus-õnister on teda tunnistatud
aunemari- nui kool.)

1922. aastal jüude tuli (1) ühe naste rah.

1921. a.	Tuli jüude	8. hingel	(1) m. (2) naste rah.	3 last.
1922. a.	" "	7. " "	1 m. 6 naste.	—
1923.	" "	17. " "	3 m 14 " "	8 last
1924	" "	15	5 m 10 " "	2 last.

Praegusel korral 61 hing korrata 13 meeste rah. 48 naste rahvast. 13 last.
53 kuth nant. 7 naste kuth. 1 prii kog. 4 elu-o.o. need veid enne
Kusnil elid elu koguduse liinud ja üünd praegusel korral
jalus- elvad. Kirs- esakond on maal Joh. Timbrex juhatusel
gla meiser üüritud saalis kohaliva jutlustajad o.o. ümberkõnits

Wendade ühingu, Naaselti liikumise, ei ole.

Epworth-L. asutati 27-Sep 1922 a. Ep. Juh. Karlsoni poolt.

24 vae 2. rühma koos 31 liiget oli asutamise ajal

16 häält oli poolt 14 era pool. 1 vastu.

x märkus: et sellest ei ole teadust oad. Hoopaleli enne

C. S. noore seltsi meet. kog. aga 27-Sep 1922 a. Juh. C. S. maha
jätta ja Ep. L. vastu ehk asudamine. Praegu on 28 liiget

3 aua liiget koosm. nr 31., kasi jätka j. Kvali on

1 Hoopaleli. Teine osa noorm. ühingu: Hoopaleli jätka j.

Kooli loogi 102. osatavad läbi seadmine so. Siin jumes on

nell etaste osakond, jumis: 20 tüüri. ühingu osakond:

82 jätka j. Kvali loogi noorte osakonnaga ühes- osatavad

so läbi seadmine. Ühingu olen siinseme kog. õpetaja eli line

on juh. Tintre. Hoopaleli loogi asutati selle ajal ühis Ep. L.

Jhannes Tammervi juhatusel (Tuleviku testi eli loogi) Grimma õpilane.

15 lauljad Keel jelli loogi. 1924 asutatud M. Krügeri poolt

4 gitlared 3 mandoliinid 1 viiel. Ühingu rist on Harmonium.

Koguduse liikumised on eim vertlaad. Kirin sai Hoopaleli

shitud elate-1921 a. Kuu Kuu. 23 juulil 1922 sai sisse

ennistend Püskop Dr. John. L. Nelsen'i poolt

tühtsamad osatavad so. J. Simon - Superintendent

Ep. M. Priksa. Ringkonna superintendent, Hj Selmi Ringkonna

superintendent ja kohalin juhtusaja O. Mikk

Siin jumes-avaldamised müüed teatud, tein kirja

peäle. Palun vabandage et sepa vira on. Olen

pründund antin tein kuid teil vaira nel midagi

kuuida olema, sin tein anda hääneliga

aukurega

Hoopaleli-

24. oktoobil

1924.

M. Krüger.

Meet. kog. õpetaja.

H. S.

#7.

herra Klaas!

Wahandage, et ma mitte mõnude lähtjaks
ei võinud Teie poolt saadetud küsimiste peale vastata,
olin pikemat aega reisupeal ja selle tõttu sain kirja
hilja käätte. Selle peale vastamata püüan nüüd
võeti Teie soovide tähta ja Teie poolt mulle ette pandud
küsimiste peale vastata.

M. Koguduse asutus: Nissis: asutus alg: aprillikuu 1922.

Asutaja: W. Meinwald, kes ka kohalikuks jutlustaja sai Nissi
määratud P. M. Kiriku konferentsi poolt. Kogudus
töötas Tallinna P. M. Kiriku osakannana.

Lihula koguduse asutus sündis oktoobrikuu 1922.

K. asutaja: Jõe jõekallas. Esimene jutustaja August
Mikkow saadeti sinna P. M. Kiriku Missiooni Komitee
poolt. Lihula kogudus töötas Haapsalu kog. osakannana.

Lühemad ali alused: Nissis 7, 2 m. 3 n. 2 last.
igal aastal juurde kaswanud 2,

praegu on olemas 12 liiget, 4 m. 5 n. 3 last.

Lihulas: alused: 18 liiget, 4 m. 13 n. 1 last.

juurde tulnud igal aastal kahte 2

ära läinud ühe 2, praegu olemas: 20 l. = 4 m. 15 n. 1 last.

Lühemad on tulnud: Nissis kahe Luth. Luteri usust.

Lihulas 15 luteri u. 4 greka õig. u. 1 on sündinud koguduses.

Lihulas töötas 1 koh. jutustaja. Teisi rahwasi peal. Eestlaste ei ole.

Enne mind ei ole Nissis Meth. õpet. alnud.

Lihulas töötas A. Mikkow 10 kuud, aga mitte kui wälja stuud.
õpetaja waid ainult lihtsa jutustajana.

Sp. L. Naisseltsi ei ole ei Lihulas ega Nissis.

Lihulas töötas püh. p. koost 45 lapsiga, tegewad selles
on: W. Meinwald, J. Jõekallas, H. Horn ja W. Mäekallas,
junior ühingut ei ole ei Lihulas ega Nissis.

Nissis oli esiootse p.p. Kool 35 lapsega kus töötasid
W. Meinwald, M. Meinwald ja M. ja H. Flies. Pärast
poole jäi p.p. Kool laste puudusel ära, põhjus: Lüt. usku
vanemad ei lühendanud tema lapsi võõrausuliste juurde
kooli minna.

Lihulas asub kogudus üüri korteris.
Nissis lootab kogudus taluperes, kus rannid maksuta saab
tarvitada. Omaal muusika ei ole.

Taaskoori Lihulas ei ole. Mängu riistadest on
ainult üks gitarr tarvitada, mis jutlustaja omandus
on.

Nissis on mängukoos, kus 3 gitarret ja 1
viinul alamas mänguriistad on tegelaste omandus.

Wendade ühingut ei ole alamas.

Elis puutub minusse endasse, siis wain teatada et
minu ümberpöörmine sündis 1913 aastal 26 juulil,
ja mitte kellegi inimese poolt ehk kaastegewusel, wain
Jumala sõna lupemise lähi, millega ma oma usklik
wanemate lähi lühendan sain. See sündis Nissis.

Õpetaja ameti jaoks valmistasin end, peale alg kooli
lõpetamise, iseõppimise teel, P. M. kiriku määruse
ja juhenduse järelle, ja see õppimine kestab
weel praegu edasi.

Austusega

W Meinwald

Nissis 13. 10. 24.

Õpetaja Johannes Karlsoni teated.

Püskoplika Metodisti Kiriku kannab üleilma üldiselt "kirikunime" ja ka iga ühise koguduse nimetuse "kirik".

1. Tartu Püskoplika Metodisti Kiriku j. kogudus j. on asutatud õp. J. Karlsoni poolt 28. okt. 1923.
2. Asutamise ajal oli 1 mees- ja 2 naister., kokku 3 liiget. 15. okt. 1924. on liivmeid 5 mees- ja 22 naister., kokku 27 liiget. Päriskirjandust on lapsi 2 poepl. ja 1 tütarlaps, kokku 3 last. Proovilüvmeid on 2 mees- ja 17 naister., kokku 19 liiget. j. Proovilüvmed ja päriskirjandus kokku 46 liiget j.

Märkus: Lapsed loetakse ka proovilüvmete hulka, kuid tulevad oleli eraldi täheendada j. mitte ähtri arvvestada j.

3. Kirikunime j. kogudusest on:
 - 1) "Egworth Liiga" - asutatud 22. veebr. 1924. Liivmeid on 6 mees- ja 15 naister., kokku 21 liiget.
 - 2) "Junioor Liiga" - asutatud 7. jaan. 1924. Liivmeid on 45 poepl. ja 94 tütarlast, kokku 139 liiget.
 - 3) "Pühapäevakool" - asutatud 11. nov. 1923. Lapsi oli 1. aprillil 1924. koolis nimekirjas 31/4 last, nendest kuulus samal ajal 139 last ka Junioor Liigasse.
 - 4) "Wendade ühing" - asutatud 11. okt. 1924. Liivmeid on 8 venda.
 - 5) "Naeste ühing" - asutatud 29. juulil 1924. Liivmeid on 35 õde.
4. Kohalikkona gut lüstajaid ei ole, manitsajaid on 5 venda.
5. Gauduvarois on 31 liiget.
6. Eesti lauldavate Met. koguduste augustil 1924. trümmist ilmunud "Püskoplika Metodisti Kiriku Gauduvaromatust" millest esimesed 2 armet on tarvitusel. Varem lauldi Luteri-, Tallekütare- ja

teistest luterusaustlastest.

7. Valgas on ainult luteriusudel juttustatud, nõudust ei ole arutatud, mõned sõbrad on juba olemas.

8. Mina olen täiesti järgmistes nõudustes töötanud:

Kuressaare, 1913—1914 a. ja 13 aug. 1917—27 märtsini 1919. ~~Parivere 9 sept.~~

~~1920—30 juunini 1922. Hoogsalu~~

Parivere 9 sept. 1920—30 juunini 1921 ja Parvere—Tajra nõudustes

31 juunist 1921—30 juunini 1922. Hoogsalu 31 juunist 1922—7 augusti

1923. Tartus 5 augustist 1923 alates.

9. P. Met. kiriku saim ma järjekindlalt pöördunud:

Aastal 1912. mai kuul lahkusin isamaast, tundes oma hinge sügavat jumala kutset välja minna evangeeliumi kuulata. Toll ajal oli Luteri kiriku liige. Ringreisudel saim esialgu Peterburis ja Volossoovas metodistidega tutavaks. Hiljem tutvunesin metodistidega Saaremaal, mis minu peale väga raskesti mõjus. Kuressaare kirikuõrde metodistide koosolekul viibides, tundsin südames imelist sügavat nõudust rõõmu tunnet metodistidega. Usun, et jumal tallmaal minu südant metodistide tööle valmistamiseks täitis. Umbes kümme aega hiljem 4 juunil 1913 astusin Peterburis Metodist kiriku lüäniks, kus Dr. J. A. Simons mind vastu võttis. See oli ja on praegugi minu elus suur pöör.

10. Minu elulugu.

Minu vanemad olid eestlased. Isa Karl oli oma noores põlvkond potsepp, hiljem prida talurõõka. Isa oli karske, lugupeetud ja hoolas mees. Ema oli veini põlvkond mõisaraariteenija. Potseppa pojana sündisin mina Naivaras Viinmaal 1892. 2 mail. 9 aastaseks läksin Peteristi vallasooli, kus ma 3 aastat õppisin. Peale selle käisin ühe aasta veel Samovraar küla koolis. 1905 a. kevadel rändasivad vanemad Venemaale Hamburgi lähedale Eesti asundusse.

1906 a. sügisel kui ma 14 aastane olin, olin raskesti haige, surma ahastuses palusin südamest jumalat ja tütarin, kui

mulle elu annab, siis Teda surmani teenida. Kord Jesusit
 Kristust südamest pidades, ilmus põlvel palve ajal imeline
 nägemine. Kõik minu nõõdunud elu, lendas vaimus silmade
 eest mööda ja ma tundsin sügavalt end suure patuse olevat.
 Raskest pattutunduses leidis mu hing suurt rahu ja rõõmu
 Jumalas. Sellest ajast peale, oli mu suurem igatsus Kristuse
 jälgis näija. 1909a. sügisel kui ma 17 aastane olin, tundsin eneses
 suurt vaimu sündi Jesusit Kristust kui patuste päästjat
 kõigile kuulutada. Sellest ajast peale hakkasin Kristust
 kuulutama, mida igal võimalikul juhtumisel tein.

Aastal 1912 neudel lahkusin isaraajast, nagu usun
 Jumala kutset, et igal pool evangeeliumi kuulutada.
 Ringreisudel tutvunesin metodistidega, kus jällegi usun, et
 Jumal mind metodistide tööle kutsub ja 4. juulil 1913 ühinesin
 metodistidega. Metodisti kiriku juhatuse soovil algasin
 kohe end Theoloogia seminari vastu ettevalmistama.
 Seks määrati mind Kuresaare, kus tövilivska tunde võtsin
 ja õppima hakkasin. 1915. 8 jaanuarist — 8 juunini 1915. õppisin
 Soomes Helsingi Metodisti Theoloogia Seminaris. 1915. 22 sept. sain
 mobiliseeritud Vene kaardi väkke. 14. aug. 1916 saadeti mind
 Sarsa-Austria Tuleliinile. Sojaväes teenisin Chtsradurina. 17. okt. 1916
 sain roodu sanitaariks määratud. 1917. 13. aug. lasti mind Soaremaale
 juhtkonnale. 1917. 13. okt. okkupatsioonid Sarsa väed Soaremaa ja
 ma langsin sojavangide laagri, kust Sarsa valitsus mind
 lausa. 1918 vabastas ja koguduse palvel ~~mind~~ Kuresaare Metodisti
 koguduse õpetajaks määras, kus rekord õpetaja juudus.

Aastal 1919. märtsil kuul mobiliseeritud mind Eesti Vabariigi
 sojaväkke. 1919. 30. okt. lõpetasin Tartus velskeri kursuse ja olin
 velskeri kutsre ja teenin Soamusrong A 4 pool velskerina.
 6. märtsil 1920 määrati Soamusrongide Intendandi Valituse juure
 velskeriks, kus mind 16. märtsil vanemaks velskeriks ühendati.
 Sojaväest vabastati mind 24. juunil 1920. Pärivere asusin 9. sept.
 1920. kui õpetaja tööle ja organiseerisin koguduse. 31. juulil 1921a. sain
 püskopi poolt diakoniks õnnistatud ja järgmisel 1922a. 31. juulil sain
 õpetajaks (vanemaks) õnnistatud ja flooprolu kiriku õpetajaks
 määratud. 5. aug. 1923a. sain püskopi määrusega Tartu soaditud, kus
 senini töötanud olen.

Uuteaduse

11. Helsingi Seminaaris käisin ma 1915. 8 jaanuarist - 8 juunini 1915. Peale Seminaari olen ma 4 aastase õppekursi mis kirikunõu ettenähtu lõpetanud.
12. Helsingi Seminaari asutamist ei mäleta..... Kui ma seal olin siis oli seal 4 õpetajat ja 8 õpilast - 1915 aastal.
13. Kui palju noorimehi meil praegu õppimas on ei või ma ütelda, seda saati õp. Pöäle ehk Dr. Simonsi käest teada.
14. Ka õdede kohta ei ole mul kindlaid teateid, seda teab õp. Pöäle.
15. Palju õdesi Eestis töötab, seda teab õp. Pöäle.
16. Minu teada on aastakonverentsid peetud 1915 a. Soomes, 1920 a. Helsingis ja kirjoni-konverentsid on peetud 1921 a. Haapsalus, 1922 a. Riias, 1923 a. Rovnos, 1924 a. Kuresaares.
1915 ja 1920 aastal peeti Vene kirjoni konverents ühes Soome aastakonverentsiga. Põhjalikumais teateid saati Dr. Simonsi ehk ma õp. Prinsarnilt. Nod võiks Teile täpselt öiged andud anda, mis mulle prouduvad.

17. Konverentsidel eksamineerile õp. ameti kandidaatidele valitud eksami-komitee. Praegu on seal asotsas Dr. Simons. Eksamineeritakse mitmesugustes keeltes, mis kandidaadile roduem ja milles õp. osanud roduval, nagu Saksa-, Vene-, Eesti-, Lõtti-, Leedu-, Soome-, Inglise keeltes.

Õppekurs võetakse kirikunõuast, kas Venemaa ehk Saksamaa õppekursist, täiendavate ehk muudatavate komitee poolt ise maa koharel, ni et igal kandidaadil oma oma ajalugu grammatika jne. õppida tuleks.

~~Õpilane, kes 4 aastat seminaaris käinud ja lõpetanud, võib~~
Palun tingimata inglis keele kirjandusest § § 174-176 lehekülj 133 järelle diakoni astet kirjutada ja lehekülj 139, § § 177-181 järelle õpetaja astme võimalused.

Kirikunõuast on õigem võtta andmeid, mis korrasse puustunud rest meie töötame kirikunõuast järelle.

J. Karlson

Tartus olen möödunud suvel 16 korda Politsei järele
juttustanud, kust osavõtmine elav on olnud.

Üldse olen ma esimene Eesti olnud, kes linnades ja
mujal avaliselt vabas looduses vaimulikuks juttu
koosolekuid korraldanud. Kõige esmalt astusin ma Eestis
Heljalas, Rakveres, Kurdis ja Tartus välja loodusesse — selle
sihiga, et suurtemate hulvadele ja surnud isäranis neile, kes
Kunagi vaevaks ei võtta juttust kuulama minna, evangeeliumi
kuulutada. Peale minu on ka mõned teised arusaadadel ka
vabas looduses juttustanud, õige vähe ja rva.

Metodisti juttustajad jagunevad mitmesse klassi:

- a) Pastori (vanemate) ehk õpetajate seisusesse kuuluvad pastoriid ehk
õpetajad ja diakonid; b) õpetaja kandidaadid, d) kohalised juttustajad,
e) maistriid jne.

Kohalised juttustajad võivad ka diakoni ümbruse juurde
sõada, nende võimet arvesse võttes, kuid jäävad siiski kohalises
juttustajaks, ei anna mitte õpetaja seisust. Õpetaja seisust võimaldab
ainult haridus. Ka naesed võivad kohalisters juttustajaks saada ja ka

diakoni õnnistuse juurde saada selle vabega, et neid mitte
aastanõuvenniti lükkema ei võeta. /

Local-diaakon ehk kohaline jutlustaja diakooni seisusega õigusega
võib kõiki vaimulikke talitusi täita, nagu peenis õpetajagi.

Metodisti õpetajelt nõutakse 3 asja:

1) Et ta valmis on igal ajal ja igal pool Kristust kuulutama.

2) Et " " " " " Kristuse pärast surema.

3) " " " " " 24 tunni jooksul kohalt lahkuma. / tõe kohta
minimaalne juhtum määrab.

Kõik metodisti õpetajad määratakse ainult ühes, aastans kohal
määramine võib ka mitu aastat alati korduda samale kohale.
Õpetajad on kõin reisijutlustajad ja määratakse juurde
poolt kohale.

Kirikuskooras on õppeskursid õpetajatele ja kohalike
jutlustajate. Seal pole mitte Seminaride kursid mõeldud, vaid
kursid mille järele nõuvenniti eksamineerit. Vasta lehen. 621 ja 62
Balti riikides tarvitakse rohkem Venie õppesuri, na Saksra kui soovitakse

J. Carlson

J. Karlsonilt -

Soomes Metodistide Theologia Seminar

on asutatud aastal 1897 / aastal Tampere linnas
õpetaja poenas Wilhelm Häggman poolt. Seal töötas
kool 10 aastat ja viidi 1907 a. Helsingi üle.

Koolis on kõik aeg olnud iga aasta 4-9 õpilast. Praegu
on 6 õpilast. Praegu on õpetajaid 4 praegund ja peole selle
vel ühesind, kes teatud tunde tarviduse järele annavad.

Kooli praegund on õp. 1. W. Häggman, 2. J. A. Simisalo
3. N. Tuomenoksa, 4. O. Lawola. Häggman on tänini ja ka
praegu ~~on~~ rektor (praeguhataja). Praegund töötavad (õpetavad)
6 tundi päevas - kahes klassis.

24.8.24.

J. Karlson

#9.

THE METHODIST EPISCOPAL CHURCH IN THE BALTIC STATES

МЕТОДИСТСКО-ЕПИСКОПАЛЬНАЯ ЦЕРКОВЬ В ЛАТВИИ, ЭСТОНИИ И ЛИТВЕ

BISHOP ANTON BAST, D. D., GENERAL SUPERINTENDENT
COPENHAGEN, DENMARK

Dr. GEO. A. SIMONS, SUPERINTENDENT AND TREASURER
15 ELIZABETES IELA, RIGA, LATVIA

TELEGRAPHIC ADDRESS
METHODIST, RIGA

Riga, den 8. Oktober 1924.

Herrn stud. S. Klaos,
Jakobi 52, 1.
T a r t u .
Eesti.

Lieber Herr Klaos!

Ihr wertees Schreiben vom 6.ds.Mts. sowie auch Ihre zwei früheren Briefe habe ich erhalten. Wegen Anhäufung von Korrespondenz durch meine Reise nach Amerika ist leider manches bis jetzt nicht erledigt worden und weil Ihre Briefe eine ganze Menge Fragen kirchen-historischen und dogmatischen Characters enthalten, war es mir nicht möglich, Ihrem Wunsch in prompter Weise entgegenkommen zu können. Ich habe jedoch Ihre 2 Briefe unserem Pastor Hans Söte, Redakteur von unserem estnischen Christlichen Apologeten zur Beantwortung überwiesen und ihn gebeten, Ihnen Mitteilung gütigst machen zu wollen, dass ich bei meinem nächsten Besuch in Dorpat gerne Ihnen eine Stunde zur Verfügung stellen würde und könnten Sie bei dieser Gelegenheit so viele Fragen stellen, wie Sie möchten. Momentan kann ich noch nicht sagen, ob ich in nächster Bälde eine Reise nach Dorpat antreten werde. Jedenfalls werde ich Sie vorher davon in Kenntnis setzen.

In diesen Tagen erscheint auch unser "Baltic and Slavic Bulletin", in welchem Sie verschiedene Daten über die Entstehung und Entwicklung unserer Arbeit im Baltikum finden werden. Es wird Ihnen sofort nach Erscheinen dieses Journals ein Exemplar desselben zugestellt werden.

Ihnen in Ihrem löblichen Vorhaben guten Erfolg wünschend zeichne ich

Hochachtungsvoll

Geo. A. Simons.

THE METHODIST EPISCOPAL CHURCH IN THE BALTIC STATES

МЕТОДИСТСКО-ЕПИСКОПАЛЬНАЯ ЦЕРКОВЬ В ЛАТВИИ, ЭСТОНИИ И ЛИТВЕ

BISHOP ANTON BAST, D. D., GENERAL SUPERINTENDENT
COPENHAGEN, DENMARK

Dr. GEO. A. SIMONS, SUPERINTENDENT AND TREASURER
15 ELIZABETES IELA, RIGA, LATVIA

TELEGRAPHIC ADDRESS
METHODIST, RIGA

Riga, den 15. Oktober 1924.

Herrn stud. S. Klaos,
Jakobi 52, 1,
T a r t u .
Eesti.

Lieber Herr Klaos:

Ihr Schreiben von gestern habe ich soeben erhalten und möchte ich auf Ihre Fragen folgendes antworten:

1) Von dem Bulletin "Methodism in Russia" ist keine Nummer für Juli, August und September erschienen und zwar aus dem Grunde, weil wir eben in jener Periode die Trennung des Baltischen Werkes von Russland vorgenommen haben.

2) Mein Bericht über die Arbeit im Baltikum, den ich während unserer Jahreskonferenz in Arensburg hielt, ist bis jetzt noch nicht gedruckt worden. Es war eigentlich kein Vortrag über die Entwicklung unserer Kirche im Baltikum, sondern nur eine Uebersicht der Tätigkeit im verflossenen Konferenz-Jahr mit einigen persönlichen Daten über die Prediger.

3) In Bezug auf das Programm/der Konferenz-Studien wäre nur dies zu sagen, dass der Vorstand der Konferenz-Examinatoren den estnischen, lettischen, litauischen und russischen Predigern, die noch im Kursus stehen, die Möglichkeit gibt, gewisse Fächer in ihren eigenen Landessprachen zu studieren und auch demgemäss geprüft zu werden. Jedenfalls liegt der Vorschlag vor, ein regelrechtes Programm von Büchern in jeder der benannten Sprachen herzustellen. Diese Sache liegt allerdings in den Händen des Examinatoren-Vorstandes, von welchem ich der Vorsitzende bin. Später können wir Ihnen mehr darüber mitteilen.

4) Wir gedenken im Laufe der nächsten Wochen oder Monate das Protokoll unserer Jahres-Konferenz vom letzten August in englischer Sprache erscheinen zu lassen, sowie auch die Protokolle der drei vorhergehenden Konferenz-Sitzungen, die in Hapsal 1921, Riga 1922 und Kowno 1923 abgehalten wurden, und wird man in allen diesen Protokollen die genaue Statistik einer jeden Gemeinde vorfinden. Nur auf der Basis einer solchen Uebersicht wäre es überhaupt wissenschaftlich möglich, die genaue Entwicklung der Methodisten-Arbeit in Estland kennen zu lernen und korrekt zu beurteilen. Angesichts dieser Lage unserer noch zu erscheinenden Protokolle scheint es mir ratsam, dass Sie mit Ihrem Aufsatz warten würden, bis Sie in den Besitz aller genauen

(2)

Herrn Stud S.Klaos, Tartu.

den 15. Oktober 1924.

Daten gelangen. Ich nehme an, dass Sie doch eine äusserst gediegene Arbeit Ihrer Fakultät einhändigen möchten. Ausserdem möchte ich noch hinzufügen, dass mein Amtsbruder Pastor Hj. Salmi, der ziemlich genau über die Entstehung unserer Arbeit in Russland und im Baltikum informiert ist, nächstens nach Dorpat zu reisen gedenkt, und wird er Ihnen auch über manches gerne Aufschluss geben.

Dürfte ich Sie bitten, lieber Herr Klaos, so freundlich zu sein und mir später eine Abschrift Ihres Aufsatzes zukommen zu lassen, und wenn er unseren Zwecken entsprechen sollte, wären wir gerne bereit, ihn in unserem estnischen Blatt mit Ihrem Bilde erscheinen zu lassen, evtl. auch als Traktat. Allerdings müsste Ihr Referat von unserem Komittée für Publikationen erst näher geprüft und für unsere Zwecke dienlich befunden werden.

Mit freundlichem Gruss zeichne ich

ergebenst

Geo. A. Simons.

R. A.

Preili S. Klaus, Tartus
 Teie kirja peale, olen walmis teie
 omast usuelust ja Piiswoplika
 Meth. kirikusse astumisest ja seal
 töötamisest teadustama. Et see
 kirja töö hästi warda lühem, jellen
 saawin teile Linnala õnnetust, ja
 iseäranis jellen, et teie ise nafta-
 lest juurest õnnetusest siin lühike-
 sel armu ajal osa saawite, et
 igawest elu pärida wärsite (Joh.
 ev. 1 p. 12 f. Kirjutan nii nagu mu
 elus ette on tulnud, siis wäite roha-
 sused - tähtsamad rohad pruunika.
 Olin käsitaoline, täwaja ja kaup-
 luse omanik Haaproalus, Lutheri
 kog. liige, kui Linnal mind oma
 läna ja püha waimu läbi wemaste
 koguduse nooralekul üles äratas

ja meestisühmitas. (Tõh. ar. 3 p., 3-16 p.)
See oli aastal 1906, detsembris. Meeste
aeg peale selle astusin waimaste
koguduse liikmeks. 11 aastat waim-
ste koguduses olles, täusis ühe aflu
liikmete seas igaküsi pühawõija
ja waimaste koguduse seaduse põ-
jul-isekores-altari juurament-
jägada. (Apost. teg. 2 p., 46 f.) Selle
sissepääsmises palusime Meeste
õp. ell. Priiaswi; mis-ka jõudis
Febr., 1918 a. Edespidises jägajä-
waliti ja saati mind liikmeteks
ell. Priiaswi saawil. Meie sa-
ja igaküsi oli siiski waimaste
dusse jäda; leidime aga ü-
õja liikmete ja waimaste kogu-
sinodi poolt Tallinnas pa-
wastepiirmit, kus see asi aru-
wäeti. Täuti et meie pidime j-
f

3-¹⁶ pöörduma, ehk vastast korral võimast
kõrgepöörusest lahutama. Et aga alata
ettei saaramendi jägamine iseseis-
vusele armulaks oli jäänud, olime
afwalnis lahutama (milles 16 liiget)
Paar aastat käimine kaas minu
põmajas; alaliste lüümete juure
tullemise läbi jõi aga see vüüm
kõrgepööruse ja oli harmis juuremat
pööruse. Ka täusis igaüks ühe
kindlana koguduse, kus meil
igapäevine vabadus. Sellest voolisime
Püsk. Meth. koguduse. Epoll.
Püsk. kui Meth. koguduse esir-
taja, kes tõi meile lahkesti
võimast ja täitis meil soovid ja
võimused. Kaas aastad pidafin
me üüri majades oma kaasolevate
võimast hästi rahvarikad olid. Kui
1879. Geo. A. Simons meid mõned

korrad waatamas oli waimu M
Jai tr meie kaasakuidest häärik
mulje; ja nähes et meie kaasaku
te suunid rahwast ei mahute
Jis oli tr walnis meie palwepü
ühte fuuramat maja astma chare
Riisest chitama. 1921 aastal
Jine kohas riisest chituse platpü
Serufalennu tänawale ja afas
tus algas. 1922 aastal, 23. Juunil
Jai mis fuur kena puust riisest
walnis. Chitust Amerina Meeni
raha; mis maasma Cäwsum
2¼ milljoni Eesti marka. Ragu
negru ^{44 liiget, pühapäewa kaalis 100 last.}
liismeid oli jis umbes 75. Seidä
oliwad ragudus töötanud mita
kui ragudus wamen ja F. Tamme
kui noarise jelti tegelane ja juu
(esimees). Kute riisest mäepü
esimees õpetajaks J. Karlson
Tartus.

... kind määrati Lihulasse, kus
... äde Japalt oli ev.
... tunde (L. Läärallas) seal sai rogu
... Haapsalu kog. ajakomana
... umbes 20 liivimaga.
... Kõrvos 1923
... määrati mind Saaremaa ja Muhu
... reisivõimekustajaks, mis aga
... põhjustel täitumata
... ^{Januaris} ~~Februaris~~ 1924, määrati
... määrati
... rogu. wainemaks
... ja Japa ja ümberruugit
... peale, kuhu ma augusti
... 1923-24 aasta
... Lihula ligikal, Pärnu
... reisivõimekustajana
... Lihula kirkkonda üle
... 18 lapsiga, kus
... Kirjipuu jõe edasi
... juhib.

Maatalainiuvet juvel töötajin
Riindas ja Haljalas.

1923 aastal oli Tapal, L. P. Rarlati

nift uus Meth, kiriea chituv ih
alus tatus, mis tänine juvel ilo

läpetadi, ja 17-Augustil siise R
onistatus sai. Rar chitatus tla

Missioni Setfi rahaga; Läns
maasma üle ühe milljoni E

marga; makstus euum umbes
inimele. Rurefaaris austi-ko

werentfil määrati miind Saas K

maale Taidi rihelmaada, Uue
mõisa walots, kus ühe talu per

juures üks raasvõuval ja re
tunnid peotusse; Afjal üht

leis-wat kogudust asutada; K
suni Rurefaare koguduse liin

tena seal raas rüüfid (kui üks l
afakand).

Haapsalu kiriku kohta leiata veel
1922 aasta „Kristlik Raitsja“ lehest ühe
tükkikest, kus sees surma lumbaja
üle sarnaselt püüde aja leidmise
üle - kiriku elituse plaadilt. Need
Kristlik Raitsjad juudi S. Kaur
Hauilt, Tartus.

Minu edespüüne adress:

A. Mierof,
Põide kihelkond,
Rõõmvere küla,
Methadusti kirik
Uuemäe wald,
Saaremaal

Tervitades
A. Mierof.

18. X. 24.

V. A. J. S. Kears!

Palun väga mind rääkida, et olen loet Teid mit-
 kaua vastas pööle oodata. On' olnud palju põhjusi ja
 kui kõigi kirjutanud peaks, lõhena jätka. Tega lohes ei
 ole küll see mitte välimine põhjus, nagu kuu karelaom
 vast Teie väärn et Teie kirjad on peetud aratand. Me
 juhtusin parajast Pärnus olema, kui Teie kirja minu ra
 omas ja mere sõatime uhis koos Teie kste vastuse.
 Mul oli selge kste, mis parest Teie need vastuse ja
 andmeid väjastis. Me soovim Teie andmest õnne Teie
 etevotes ja kui ma kudasigi veel tulevikus võtkein kasu
 olla, siis palun aruult teotada. Ka neidest välimist
 ei' saa enam eke tuleva. Soovim surki, et ka see minu
 kiri veel mitte lüü hõlja ei tule.

Me saadan ühes ka vastused see kirja peale, mis
 Teie minu pooli Pärnus adresserisite. (Teie kirja). Te
 andid need vastused minu kätte leui meie viimist kord
 Jalemmas koos olime ja soovis et ma naad Teie
 edasi saadoks. Kõlitauda kirja peale vastan aga
 se, sest mul pole veel korda loitud seda kirja
 tein kste vormetada, sest ta pole seni veel end
 õpet adressi saat. Pole selle tean ma Pärnu koguduse
 õhgu nii saare hõsti kui tein, sest harsti pööle
 Pärnu kog. auitaust loovin ka minu Pärnu kste juure
 mind. Tulese arates ja oma väimne loer valguptes.
 Me jäin and sinna ja teotkan doaga sehtis. Meel
 koks aastod mis ma Frankfurdis karni ääes
 koolis olin, pidasin alolist ühendus Pärnuga kirjade
 teel ja kooli-vahajad olin kste seel. Tapa
 koguduse minerikka tein ma palju vähen. Eke ma
 kilel õin kste see aeg elasin (väljaratud 1912-1920 vanuudal)
 aga see tuleb sest et mind and vesakereid asjad ei hõmrituud.
 See parest saadangi Teie see "mälestus kirja" kus ma
 andmeid asutamise kste väsmang, tud on. - Ja
 mind vastusti juure. Algan Tapa Koguduse üle!

1. Tapa kog. auitaust. 15 juunil 1912 a. K. Kuuni posth.
 (võadagi ka "mälustud kirja" st.) -
2. Seal on õpetajateks olnud: 1912-1921 a. K. Kuuni.
 1921-1922 a. J. Karolson.
 1922-1923 a. J. P. Karolson.
 1923/2-1924 a. J. Lirerof

Et eralüristatund erikes koolis K. Kuuni ei ole
 J. Karolsoni kste
 võtte te kuida. Kui ma
 ei kste and kste te
 võttes aastu soovim
 postlustajate sümmees
 J. P. Karolson - üts
 aastu ja mina
 koks aastod Frankfurdis
 juhtlustajate sümmees.
 Lirerof ei ole. -

Tapa kog. ei uuga mälestus kirjut. vähe värtis arutata
 need liikumised, mille "unimed" on kirjutanud. Lasti kogu
 andmed puuduvad, kui laur ei saa ma ka Tere
 festivali kui paari 1000 aastat juba tulud. Praegu
 on 22 haster. ja 44 meest. Täielikult. 9 last ja peo
 selle puuri liikmetel.

Kõik kog. liikmed on tulud Lühke. usust
 peale 2 meeskohta, kes kellest õigest usust.
 Siinmas on kog. asarand. juhataja v. Birkbaum.
 Tapa on kirik. Siinmas nõivad era majo
 Tapa Epworth League on asutatud 1921a. (unimed
 C. E. seotud nimel).

Juhataja: kool on Tapa ja Siinmas umbes 90
 Tapa koguse õpetajaks on H. Sõte Tallinnast.
 kes saksa keelt kõrgemalt jaganud, sest mina ei
 ole veel õppinud. Muutu on kõik mu
 ülemmises nimis kirjanduse. Alarisi on ainult
 vobakohalikud vened mere kogudusest.

Araselt ei ole.

Pardes egi viljandus nimis teada kog. ei ole
 A. Jõura ja H. Saluri adressid ei te. ma.

Niisid see kirja peole, mis minu pool
 adresseeritud ja minu kõrgi saadetakse see
 poolt.

1. K. Kuun on St. G. A. Simonsi poolt kog.
 fröle seotud.
2. Perle Tapa ja Pärnu on ta väga palju
 leidnud kõrgis Eesti maas nurgades ja venema
 emmevõlt. Kõik peal on ta egi ainult Tapa
 ja Pärnus elud.
3. Pärnu E. L. on asutatud 1921a. C. E. "unimed"
 liikmed on 40 umbes.
4. Araselt ei ole venedade ühendumist ei ole Pärnus
5. Osa kord egi katelisi maas ei ole.
6. Laulukoor ja nimis (A. Kuun) poolt asutatud.
 Kui mina Soosamaale sõitmis juhataja v. P. veld
 maas, kes aga ko. Riige pidi kooli sõitmis vana
 Praegu õrgis juhataja ei ole. (Sega koor)
 ja tegelane kuud ma frököst ka haidskõr.
 Lauljaid olei lõbistiku 25-30. Pärnus
 on kog. harmonium ja E. L. uks gitare.
7. K. Kuun on viljandus juhuskauss väin
 seal on uks väike kreppe pooldõrdjad.

Kuun on siin
 Tapa kog. ei uuga mälestus kirjut. vähe värtis arutata
 need liikumised, mille "unimed" on kirjutanud. Lasti kogu
 andmed puuduvad, kui laur ei saa ma ka Tere
 festivali kui paari 1000 aastat juba tulud. Praegu
 on 22 haster. ja 44 meest. Täielikult. 9 last ja peo
 selle puuri liikmetel.
 Kõik kog. liikmed on tulud Lühke. usust
 peale 2 meeskohta, kes kellest õigest usust.
 Siinmas on kog. asarand. juhataja v. Birkbaum.
 Tapa on kirik. Siinmas nõivad era majo
 Tapa Epworth League on asutatud 1921a. (unimed
 C. E. seotud nimel).
 Juhataja: kool on Tapa ja Siinmas umbes 90
 Tapa koguse õpetajaks on H. Sõte Tallinnast.
 kes saksa keelt kõrgemalt jaganud, sest mina ei
 ole veel õppinud. Muutu on kõik mu
 ülemmises nimis kirjanduse. Alarisi on ainult
 vobakohalikud vened mere kogudusest.
 Araselt ei ole.
 Pardes egi viljandus nimis teada kog. ei ole
 A. Jõura ja H. Saluri adressid ei te. ma.
 Niisid see kirja peole, mis minu pool
 adresseeritud ja minu kõrgi saadetakse see
 poolt.
 1. K. Kuun on St. G. A. Simonsi poolt kog.
 fröle seotud.
 2. Perle Tapa ja Pärnu on ta väga palju
 leidnud kõrgis Eesti maas nurgades ja venema
 emmevõlt. Kõik peal on ta egi ainult Tapa
 ja Pärnus elud.
 3. Pärnu E. L. on asutatud 1921a. C. E. "unimed"
 liikmed on 40 umbes.
 4. Araselt ei ole venedade ühendumist ei ole Pärnus
 5. Osa kord egi katelisi maas ei ole.
 6. Laulukoor ja nimis (A. Kuun) poolt asutatud.
 Kui mina Soosamaale sõitmis juhataja v. P. veld
 maas, kes aga ko. Riige pidi kooli sõitmis vana
 Praegu õrgis juhataja ei ole. (Sega koor)
 ja tegelane kuud ma frököst ka haidskõr.
 Lauljaid olei lõbistiku 25-30. Pärnus
 on kog. harmonium ja E. L. uks gitare.
 7. K. Kuun on viljandus juhuskauss väin
 seal on uks väike kreppe pooldõrdjad.

Väljarõõd Taja puuk. Metkod.
Kog. protokoll; saadetud.
"Gälestus kiri"

" Puuk. Metkod. kirik sai Taja alevi 1912 a. asutus,
üks aasta varem, kui Kuressaare kogudus Saaremaal,
mis 1911 a. sai asutus. Nü on siis Taja kogudus esimene
Eesti suudel maal.

12 veebr. 1912 a. läksin mina Karel Kuum
juure, kes siis Puuk. Metk. kirik. fõö jücht (superin-
dendent) Venemaal oli. Seal võeti kind jütustajaks
vastsu. Tägasi oma kodu kohta tülles akasin Taja
alevis teise uskoike endu umbes koguma. 15 juulil
muuskal 1912 a. tuli Dr. G. A. Simons Tajale ja siis
oli esimene koguduse ühendus sakramenti jagamistega,
millega 19 inimesh osa võtsid. Esimisi seast, kes
koguduse astusid ja kindlaks järd olid: Karel Kuum,
Lüda Kuum, Jaan Pire, Lena Pire, Jaan Pera,
Mare Teiekaas, Mai Käppe, Lüda Käpper, Lena
Lehter jda jõekallas. Kõik need ülevälumistud on
kogudusele tulurikes jäänd. Muist aga lõus Tägasi
fõöpõld, mis jälle juunde tuld. Vahelpeol lõus Iga
ja Simuna kihelkonnades olid koguduse arud end
lahutaud. 1920 a. asutati Rakveres Deserier kogudus,
kuhu alla ka Kaejala ja Kuuda arud ühinevad.
Siinelt Simuna jäi ükski Taja kirge.

Dr. Simons kaid 3 korda Tajol sakramenti
jagavas, mid aga jüeti kõrk raimueta tallitus
minu hooleno. Vastis peole selle aegs ka rook
tagakinsamine kohalike Luther. õpetaja poolt.
Kohalik politsei ülevaatoja tuli ja keelas koosoleku
ära. Minu hing aga ei võtnud sellega rahule jääda
ja mina pidasin koosolekud teke edasi ja jultim
kogudust. Tehti kaotus ja saadeti Taja Rahu-
kõhtusse, kus muul 25 juul. prohri ehk 2 nõudalad aesti
määrati. Minu saatin kaotus Rakvere Rahu-kogusse
edasi, kus ka mind vabaks mõisteti. Kõrk se bej
pidasin aga koosolekud edasi, kurd politsei ei võtnud
sellega lepyda ja kolbas edasi Sinatise. Aga ka seal
mõisteti mind vabaks. Niind kaebas politsei muesti Taja
Rahu kõhtuse, sealt edasi Rakvere Rahu-kogum ja viinako
Sinatise kuid igal pool mõisteti mind vabeks. Me pidam
kõrk se aeg koosolekud edasi, juunal õmistas tööd ka
kogudus kaavas rale aaval. Nõuda lõus edasi kuni suue
maailma sõjani. Suis akkas uus tagakinsamine. Tehti
kaks protokoll. Esimene saadeti Taja Rahu kõhtuse,
kus mind õtgera mõisteti aga teine saadoti ühes vabakõhtuse
Kuberneerile ja viinane mõisteti mind tein järel
uurimata ja tein kõhtute kolmeks kumbe aesti. Mõ-
võted 3 kuld otusin Parde aesti mojas, kus mind
juunal õmistas, varjas ja fõõvõttis aga mind viletad
ka fõõvõttana puusse vangide sees. Ja siis ja mind
võin ainult fõõvõttida Tein jühte minne.

Sell ajal, kui ma Parde aesti mojas istusin

kaebas politsei Tapa Rahu-kohus tühtjaks mõistetus
 kaebuse eelari Rokrere Rahu-kogus, kus ma van-
 gina en käisin. jällegi mõisti unne seal vabaks ja
 politsei kaebas edasi Sinotisse. Kui oli ois mõne
 asi kolust korra Sinotisse autud aga väinud restu-
 ei saanud enam kuniida, sest juhi lükketi umber
 saadus vau valitsas. Ja nüüd on kuniidgrüid
 ära võitnud "on öeldud" 11 peatükki. Värski kutsuti
 peole seda nimel Rokrere Rahu-kogus ja anti luba
 vabast Jumala Sõna kuniidkoda, Kallaluja! Tapa
 kogudus sai ametlikult kuniidatus 10. det. 1919 a.
 Rokrere-Parde Rahu-kogus. Seega sai ta 20 seissas
 koguduseks 35 läis liikluga 20 lapsel ja proovi-
 liikmed. Sellest ajast foorik on paljud hõimused
 ja välimised toruid piindnud kogudusest vepustad
 ja on pidanud palju vaeva ja viitust läbi elama. Ag-
 luidki on jumal armuga ardanud seda, valu lest' suure-
 maks ja fugarandis kasvada ja on ardanud kõrgist
 aastaküest helolesti oob.

1912 a. kuni 1921 a.; 2 juulil (seega 9 aastat)
 olen Tapa koguduse Jumala armust juhitanud.
 Aasta lõppedes (1921 a) kapsalus määrati Pärnu
 linna koguduse vahetuks. Tapa kogudus ilus sinine.
 aruga fäel Rokrere alla. Koguduse koo koo minni
 saab rika kui nad al fahovid. Ninni majas oleit, se-
 kui nad' pidi oia kuniid saavat. Jumal õnni-
 foga vaud karetsõni fõid õnn, kes ninni asemel jääb
 ja ninnol seal Pärnus. K. Kuum.

Ses mälestus piri on juu ninni
 past Tapa kog. protokoll; saavoti erinise tehe
 peole kirjutatud kui ta Tapat oia Pärnu
 läks. Süt' saate juha 20gi ninni kuniidus
 peole vastust, mis teid muuritab. Ma piison
 ka teisti peole vastu nii polji, kui seda suunden.

Ja, niisid olen piindnud
 heude teisti lehteso peol lühidalt vastata. Ma
 looritaks teile meie õpetuse kohta lugeole üks trak-
 "lehtodid, kes nad on ja mis nad fahavad? Mu-
 seda kahjuis si ole, aga võtt olla et v. Karelsionil
 juhtub oleit. Seot on lühidalt meie õpetus see
 kiriku korda ei saa muitungi nii lühidalt
 teile kõik selgitada. Sen talitaks on muitungi
 see "Disciplo" Jervotik

A. Kuum.

9. " Baldi ja Stani missiooni kourerentoi
all tuleb mõista

1. " Baldi ja Stuari nähtol
" kello jünnes see tööpöed
on.

2. " missiooni — seda on
" rga kourerent kelle ei ole
" sul oma kätud arv (25)
(fakt) fultustajad, et ka vortes
" aosta kourerentares
" ma Desideri nimega
" kujune da. —

Selle nime nimitusega on müüdig
ka müüdatas ee kõndi Nimele olime
enne " Vene ja Baldi urude
miss. kour. ". Müüd on Vene om
ette müd. kourer. Et aga meie maades
palgi ka Stuari sugu eakraah, end
on " su himekus, Stuari " ka herte
veel jünrode " äctud. — Enne
kõrime püskop Dr. Nielsen / Schöningh
alla müüd aga kame püskop
Dr. Anton Basti olea (Kopenhagens).
See kourerent tuleb ühes korral
aostas kourer ja sarnaneb uõnda
nimetud " aosta " kourer.

Nüa püskopknoole ei ole olema.
Rüas on armult Superindendent
kes teole tööd kes kolmes maas
juhatab (Dr. Simons). Need maad uõgu
juba ueral pool uimistosis, on uhentud
selle Baldi ja Stuari miss. kour. " ales
ja " su aale püskop Basti, kelle
alle kui ma ei eksis korle ka
Soome, Daani, Rootsi ja Norra.

10. Rüas on asatusele õpetajad,
See ninaat, kurd praegu on kol
kumbes institudi kuuji. Seal
on umbes 10 õpilost ja suurem
jagu nest korle Ruz uelikoole.
Õpetajad, eferalustus
on itka etnähtud, kui vabegi võime-
lek, kui mitte mi. " ktsadus ju uida,
haga seda mõnes mujal keses on.
Kui fletud sumidusi teakus ei, ei
das. ka õpetajaks.

Need rästard on Jere Jere
Kõige suurel määral.

1. Tähtsaimad asjad peavad meil
aust õpetustest pehmitsema elu peole
(Ela nõu nõu õpetust J. K. ja tein
õpetust õpetust).
2. Meie koolitajad ja tein meest-
sõnadimata ei voi juuiala faktum
jõule elada. J. selevs on farris
spokafundmistis kuld, popu audes
rada ja taimust j. d. o. d. m. d.
Kõige hea tööle.
3. Meie kog. liikmed on kõik
fäiskadsklased. Eieo rühm ei
sutteta. Meie krite töötob
karskuse alal esirimal rgal
maal.
4. Paastumise koha pealt last karsk-
luses föst. ei ole. See on outa-
metumistuse asi ja rga üheli
vaba.
5. Meie õpetajad, nõu seda ei tein
peaks juu krite jänle olu on
juu d. d. kog. muu r. g. o. l. l.
Koolitajate on arvult ukos
osa meie kog. teenustest.
6. kog. ametid na üle on kog.
õpetust ukos ametid asustad.
h. h. "vara h. o. d. x. aga on
ka "me üle valitsejad nõu
kõna nõu kogus.
7. Meie on lastekotud Tallma
Riia ja kornor. Seole zelli
peob rga meä ühe h. h. "Tageschu
paganat maal ukos ag. d. e.
kõrte (õhku v. o. l. i. s) m. d. j. o. u. i. a. l. l.
8. Eesti kog. enam oma vabid ei
ühine õhku konverentsis v. o. l. l.
kõige ühe konverentsi all ukos
Lõhij. Lõhij. maag. õhku m. d. o. n.
1/4 aastis konverentsi keda haridus
D. J. A. Simons juhatab.

Y. a. hr. Klaus. Metodistidest ei vii ma Teile
 katjuna mitte palja üheda, sest et null vähe
 nendega läbirääkimist on olnud. mis arvame
 mid siin vähele vaimulikust mis kiriku
 vasti või baptistid. 14 inimest leiab nunn
 aasta tagasi mis kirikut nende meest am-
 tatud koguduses, peavad on väga vähe need
 olnud kes nende liikmeid astusid mis
 keskel. Tagasi ei ole ka keegi mehed
 tulnud. Peavad näib null palja need
 mis ilusas Ameerika rahva lühitud-rii-
 kus, isaladid mis võivad lühene seal on,
 ja nad nojadwad moortrahvad laste
 jumelateenistustis ja noorte ühingus,
 mis mis palvevaja noorte koosolekutega
 sobalikus vahetonnas on, - uleida maal
 tulid nende ja ka baptistide noored
 saadikud palvevõrgase miili ja ülesid
 uus tihvtusena.

Põhne et waenulist olekut wakeroras sin
mitte märgata ei ole. Mis nad oma juures
rääginud sõda ma ei tea, ei ole seal käinud
Tõhku aja wõidja enam tuldawaks saada
niil on muut mis juhetaja, wida hääks
kiidatasa. Siiskop Püffli seisab ni
kõige seisukohal, et kuuaga wõim
on läbima, kuu ja kuu silsilise
on ka misu wõim olewat, aga kuu
on arwa sin.

Territairis

Amsturgja Op. Markle

Kaapmali

21/8 24

Tallinn 22 out 1924

K. A.

Küsimine, mida Tüe malle ettepannud, ei ole mitte nii vana
 et hne, sest metodiste tegevus Tallinnas avaldub mitmel
 alal ja viimasel ajal ei ole mul neidiga lähemat
 kontakti olnud. Tallinnasse on viimasel ajal
 nii rohkesti uusi kogudusi juure teinud, et mul viima-
 lus püüdnud kindlaga lähemalt tutvuneda, ehk ma
 küll võimalikult ühte ja teist nende koguduste vahel
 olen tundma õppinud.

Ma ei loe enamast ka mitte väärilist arvestust, et
 nende arvamine metodistide - kui ka ainult Tallinnas
 tegutsevate - kohta teadusliku hoi kohta võiks mõnda-
 aude olla.

Kui ma siiski katsunud lühidalt oma arvamisest meto-
 distide kohta, ka nende tegevuse kohta Tallinnas ronnutada,
 siis tuleks vahet teha nende vahel, kes viljumaalt süü võit-
 nud ja kogudusi organiseerinud, ja nende vahel, kes koka pool.
 Esimene on hti arvamine, et need süü (kuid nii on peajal
 pool) tulles maale tulevad, kes pagavad, vii lähemalt
 poolpagavad elamas, nellele tavaris evangeeliumit kuulus-
 tada, kus tavaris missiooni tööd teha. Seal juures tavaris-
 vad ~~on~~ need, keda metodi, mis maal ajal veel kinnal
 oli: euse elutarkuse kirk, süü kogutakse kogudus, metod

mis üldiselt pagavate meil tavitsusel. Kõhtliku armastuse
alal on nad muutunud nii mõnelgi arvates, kuid just
sellega, mis silma paistab, mis ka usuliselt enam vähem
uskumata seisvale meeldib, on nad muutunud enesele prolektide
võtta, isikuliselt ka nende hulgas, kellele nad aineliselt abi
annud. Nii on mine teada nende koguduste kodu-
seisude järgmine: osalt mõned vanad, kes nende prolekt
abi saades nende prolektide hoidmisel, osalt nooremad,
kes usuliselt heuritud ja kes kindel oma usu, mis
ühelt prolekt mõttevõimust osavõtmist, keelt prolekt tegevust
otsis, seda mitte ei leidnud, sest et kindel mille rida ka and
ei leidnud. Üldiselt arvau aga, et entki just me-
todistide kogudusel Tallinnas ja ülejäänud meie kodumaal
suurt tuleviku si ole, sest et needad ussi külles, et nad
ütlevad: kindel on uskimata, mille oleme usklikud, mille
süüdame midagi korda saata, kirke lahkusevõimustega ja
usukirjandusega võistelda ei suuda, siised on oma tpe-
vusele ja neulatusile muutunud iloomustevõimad
joud ouda.

Lõpetes, et need vead Tule kindlustele vastavalt
järele austusega

B. L. L. L.

V. a.

herra S. Klaas!

Teie poaril juuau mõne sõnasep Teile Teatada, Tapa alalis
 elavate metoodistide kohta.

Aastel 1912. alla metoodistide ^{lühemalt} koguduse ^{õpetaja} Tapa alalis
 aland, nende Karl Kuummaa aeg. 40 hinge. - Aastel 1922.
 alla nende hingede arv aland 30 inimesest. õpetaja Karlsoni aeg;
 aastel 1924. õpetaja A. Kuummaa aeg 35 inimesest.

Augustikuu 17 päeval sai niisugune uus juur kirik ehitatud, mis oleb
 *) 1/2 milliumi massiivne kuldne, - ja ülimal pool uus päeval,
 s. o. 17 aeg. siiski äärmiselt. - Naha, kirik ehitamisega heaks
 foadetud niisugusele Amerikast, nende uue nendede poolt.

Kiriku juhtimisele või äärmiselt päeval aland nende
 veimulid ülemus pastor dr. Simons na fin, s. o. Tappel aland,
 kes on mees seas kändunud, et erinend alla kinnis, fuur
 joodia aland, nända et viinest alla kange maa peale lõhn kinnis
 aland; - "fuur fialfiteji, mille fuur pilvede fuur kinnis inime
 ära kinnis; - ja na "kinnis asjude välgis - varastaj". Niisuguse
 alla te uus inimesed foadud

Sellel aastel sai A. Kuumaa nende kiriku peale õpe-
 tajaks äärmiselt, - ja spirituaalne abil või võimul alla
 sellel päeval uus haiglane, küpikas aland kinnis laps, metoo-
 distide uue valla võtmisega ja 1 meesterahes

Endine nende õpetaja Karl Kuumaa alla fuur joodia
 aland, kes juurpeale võttis terve ^{näide} ~~juur~~ alla joadud ja
 üht tüdrukut sekkunud lepinis vää, niisuguse tüdruk hakenud
 valla. - Kinnis jaamad ^{inimene} jätkest jidamas käies ühes
 talu peres, tekkunud õpetaja K. Kuumaa üht kinnis perenaist
 võrgutades, lubades teada ära kinnis, võimne fuuritud Tappale,
 ja leidnud et te naist uus alla.

Sugared uue elu ei alla nende koguduses märgata.
 Mis inimesi fuur kinnis meelitab, on muusika, s. o.
 gitarre, viiuli ja mandoliini mäng, kinnis lauludega.
 Lutheri uue koguduse liikumist meelitab fuur

Teise koguduse liikumete pooll, ehk kulp lehkide läbi;
ehk meulutuste abil, mis nähtavasti ja rahva riigi
kogumise paikadele kleebitakse.

Loche kord lubatakse ja metodistide rahel rahakand
Kui ka käivad mõned metodistide kirikus, siis on need
niisugused, kes end igast tundeist kõigutada lapevad. -
Kõik üldis, et suurem osa, ehk pea aegu näin lubelapsi
on nende vastu, - aga mitte pooll. - Täna on kevade
tali ümber min nende kogudusest lutheri kogudusse tagasi
ja meele järele alla veel teisi, kes soovivad jada teha.

Need inimesed, kelledega mina olen noorim puutunud,
ja kes lutheruse kiriku liikunud, ja lutheri kirikus käivad
on näin nende vastu ja ütlevad: "Nende altaril ei ole
seda pühadust, ega mägi, mis luth. kirikus, - nende
altar näib vähegi enam ühe nähtemang järele (biinne)
maast, sest et jael igänes vähe juttustada, ja nende õpe
taged kalduvad ühe külje pooll teisi, ja kargavad ühest
koost kohast teisi, pea ette poole end pünnimarkades ja
pea tagasi poole käveruse lehes ja väetys vahetades.
ja see min koguduse liikumetele ei meeldi ja see peab
kiirga seletas. - Kei ehk jähkumisi korral soovida
kõiklikumad jilti saada nende vaimulikunde üle
jõelamisi üle, - siis palun jada järele nüüd: Tallinnas
Mikkimäe kirik, - kes teenis Antsiferi valitjuse heere.
Shansani jüures.

Räie aamotajate

24. 8. 24.

Alaevma

N.A.

heina Klaas!

Methodistid töötavad siin Kuresaare rändes, et
 neil mitu kuulutajat on, mi palin, kuu ma
 tean, näit. Kuresaare - kolm; seal, jures on
 riiks rist, M. Priikask, õpetaja, see on koguduse
 juhataja. Seal on veel mõnes kohas ka
 koguduse liikmeid ja kuulutajaid, peale selle
 sõidavad nad ikka vahel vahel maale,
 et seal evangeliseerida, kõigepealt meesidugi!
 seal, kus juba methodistid on.

Peale selle töötab priihäpäena kool, kuhu lapsi
 sellega meelitatakse - mi häsi. Ev. Luth. 4m rändi
 ka Greeka-katoliku kiriku - et näit. koolides
 lastele riisutuseid jagatakse:

Tulge kõik priihäpäena kooli, Methodisti kirikusse.

7. Iganiks saab feldi. Nädal sellega isegi mi kuu-
 jele läinud, et nad sel ajal, kus meil kinnikus
 lastejamalatteenistus oli, midasam riisutuseid
 printidesse paand.

ka koguduse liikmeid meelitatakse jures sellega,
 et neile kingitusi tehakse (näit. riideid, saapaid,
 toiduaineid) kuna nad selleks Ameerika
 taotust saavad. ka selle läbi, et näituseks
 vaesematel kutsel saadetakse, et nad, armastust
 sööma ajal, linnakid, kus neile siia antakse, kogu j-m.

õpetaja saab kuuks suurt pakka Kuresaare
 kohta - jullegi Ameerika summadest dallanitus
 (näitatakse, et 20.000 £M. aga võib olla, ka hoopis
 suurema summa) peale selle on veel mi riiks,
 et õpetajale igapäevad toiduaineid kuuaks,
 kaitseid, pakki, kha j-m. ja mitmet õise rakkusti - see.

on midagi sarnast, kui adventistide hinnas
kuid arvatakse siia selle arvi suurus mitte
hindlaks määratud.

Nal on ka oma autobuss, ja keegi sõides auto
mida välyasõitdeks farnitatakse (evangelium
nimise jumes) ja ka korraldus rihendust peale
pidama kuresaare ja Pomasoore sadama
vahel laevasõides hooajal. Ka muul ajal
aga on autod välyasõitdeks saada kus ju
nemad ka pühapäeval sõidavad, kuna näit
adventistid "ingannise päeval" oma autod ei
anna. Nõnda teeb see autobuss rihes
sõides autoja raha ja peale selle ka
kauplust.

Ohend. nstl. farn. rihisuse, Sobes ja abi kauplust
Seal on M. Prikskise ka müümas ja jahatama
(ka on endise kaupmehe sell, kumma eikski, sest
keedis jule tal omal kauplust olned)

Suuremat edes nel praegu siia, näituseks mere
kõrgdusest siia ma jahuanistest, kus muemal ajal
keegi sinna oleks siia läinud. Nildse on nel
maal edas olund ennemalt pvenestubiste seas
ja vähem lutheriansubiste seas.

Nildse olen kuulnud, et nel siia Saaremaa
peab olema 400 rühms kõrgduse liikmeid.

Niid bigise oli nel suus kongress, kus methodistid
Läti, Leedu, Wene, Daanimaalet osa võtsid, kus
selle peale vaatamata, et 50 väerast kuulda
pajat oli, on kuulda, et kongress ennemalt
lugupidamise nende vastu hõimtas. Oli misugust
otsusi kuulda, et lääne seda balagani vaatama
ja ka miisugustele, kes ennemalt nende poolt
alid, si meeldinud see kongress mitte.

Wälga - riikis malle riikis metoodist.

Siis lisas ta krusiidantskult juure. Mõnede
metoodist kõik meeski sündinud, aga kui kogudus
suuremaks kasnis, siis sündis seal enam nõud
võid on niisama ka seal seal sees, kes õpet
usketud riide.

Siis seag kumliis, et riikis meeskiwag alla siis
wälgaastunud (method. kogudusest) kui tema
kui seal kerd riide, jagamine oli, midagi
saanud.

See kirkus on arwamised nende kotta wälga
metoodist; mõned wõtawad nende peale
ainult kui wale õpetajate peale, seletawad, et
kui P. kask koguduse asutaja, siis oli d. a. a. a.
(ta saab õpetajaks, kanna seni oli ainult kumliis)
wend Sw. Luth. n. n. kirkus) ja kirkus (ta ei tah
ennast kui kumliis wend mitte mõne konna
riigi wõi kirkuõpetaja loa alla paenutada
selle põhjuseks.

Tõised peawad resist liigse, kiidawad, et ne
usketud, ja wõgad inimised on, et need tõi
wõib usaldada - näit. riikis kaupmees peab just
methodistidest teeni, rad ei warasta ja
waleta. Siis lestatse nende pealt, et nende
juures alla osasaamine hoopis sündantskult, k
kirkus. Ka seda wõib tähele panna, et ne
ed on haiglaste nerridega inimeste juures, kellede
peale nende peale käimine n. n. kumliis
juures praegu hipnotiseeriwalt mõjab.

Tasasi talund on seal kumliis koguduse
religiinist arwata, nendest kaks poort inimest k
weel. Luth. n. n. lewis käisid; kaks, kes ka lewis
käisid, mõlemad nende kumliisate kired

Täna käis mees riikis Püha koguduse siis, k
metoodist on saanud, ja erialga methodist kogudusest
aga nüüd seal ära tuleb.

Seda wõib nimet tähele panna, et neel kirkust seal ed
olnud, kumliis õpetajate sündis, wõi wale õpetaja kumliis, protist

Siis...
kirkus...
wõib...
kumliis...
õpetaja...
metoodist...
religiinist...
talund...
lewis...
käisid...
täna...
metoodist...
aga nüüd...
seda wõib...

Siis...
kirkus...
wõib...
kumliis...
õpetaja...
metoodist...
religiinist...
talund...
lewis...
käisid...
täna...
metoodist...
aga nüüd...
seda wõib...

N° 16.

V. A.

S. Klaos.

okt. 1924^a

No. 1495.

Kiriku uul. No 8

Konsistoorium teatab, et ei ole ^{himalik}
Teile statistilisi andmeid sektantide koh-
ta saata, kuna need andmed kaunis puudulikud
ja ainult Teie ise saaksite neid vastavalt
kasutada, kui saaksite Tallinna sõita.
Nii näituseks puuduvad täiesti andmed nen-
delt kogudustelt, kes varem Riia Konsis-
tooriumi alla kuulusid, nüüd aga praeguse
Konsistooriumile alluvad j. n. e.

Saadame Teile „Eesti Kiriku“ nr.
24/25, kus piiskopi aruande kokkuvõtte ära
on trükitud, seal on ka sektantidest
pisut nimetatud.

Konsistooriumis püüaksime Teile
vastu tulla nii palju, kui see meile vä-
hegi võimalik.

Kõige austusega.

Konsistooriumi sekretär:

Andmed küsimiste kohta
Tallinna Piirk. Metodisti kiriku üle.

- 1 - Küsim: Millal sai Tallinnas kogudus asutatud ja kelle poolt?
 Vastus: 3. mail Märtsil 1922 a. õp. M. Priikari, D. W. Kafalowny ja D. G. a. Simonsi poolt.
- 2 - Küsim: Kui palju oli koguduses asutamise ajal liikmeid, neli ja naeri vabalt?
 Vastus: 3 meest ja 4 naest, kokku 7 hinget.
- 3 - Küsim: Kui palju on neid nüüd?
 Vastus: 109 liiget. Aastal 1922 lõppus oli 45, 1923 a. l. 82 ja 1924 a. seisuga 109 liiget.
- 4 - Kes on Tallinnas õpetajaks olnud ja mis haridust nad saanud on?
 Vastus: 1922 a. Sept. kuuni oli õp. Priikari, pärast teda Ferdinand Toompere (Tõmbe) haridus veneaegne: Üldharidus keskkooli kursuse ja kutseharidus. K. Ehitus Tehnika. Olnud Eesti riigi algul keskkoolis Matemaatika ja joonistus õpetaja. Pärast seda väljamaal usutööd, õppimist ja praegu ettevalmistus viimasele kirikule ülikooli programmi järel.
- 5 - Küsim: Kes töötab koguduses õpetaja ühes, või on tal mõni abiline? Kes on koguduses silmapaistvat tegevust avaldanud?
 Vastus: Alguses õpetaja ühes, ilma abita. Praegusel ajal aitavad pulk noori usule tulund sõpru kaasa. Silmapaistvat tegevust avaldavad noored ühingu liikmed, mis kogune kes tegevust teevad.

6 - küsimus: Kas on võimalik olnud maja omada, või peab ta ümri korteriga leppima?

vastus: Ja on omal maja.

7 - küsimus: Missugustest uskudest on Piisk. Methodisti kog. liikmed tulnud?

vastus: Suurem hulk surnust Luteri usust, ja ka põlvne "Krubo-estabrou" või "Kraboestabrou" usust.

8 - Missuguse keskoorganisatsiooni alla kuuluvad praegu Eesti arvavad kogudused?

vastus: Aastakonverentsi keskoorganisatsiooni alla, mis koosneb Piiskopist, Superintendentist, õpetajatest ja jutlustajatest. See aga allus omanorda peakonverentsile mis iga 4 aasta järel Ameerikas üleilma piiskopide ja õpetajate kokkutulemisel ära peetakse (Methodisti kirikus on üleilmline suur vaba protestantiline organisatsioon.)

9 - Mille peale paneb kõige suuremat rõhku meie maal kuulutades?

vastus: Esimeses: selle peale, et inimesed surnud ristiusust elavale ristiusule äratatud saaks; Teises: Et joonimine ja kolvata elu lõppenu; Kolmandas: Et vabad laste ja töötate tööliste eest hoolt kantud saaks; Neljas: Et üldharidust suurendada ja kasvatast noorsoole pakutud saaks, näit: raamatukogu, keelenkursused muusika, laul, kirjandus, näpu töö j. n. e.

10 - On teil võimalik olnud koguduses mõned heategevust kare ellu kutsuda?

vastus: Lühikese töötamise aja kohta ei ole palju suudetud ellu kutsuda. Siiski on mõned juba tegemise; näit: päevaposte organisatsioon, mis

selle eest hoolitakse, et haigeid, maksajätud ja viletsate eest ihuliselt ja hingeliiselt hoolt kantakse.

2 - Pühapäeva kool, mis selle eest hoolitakse, et lapsed õige meelendusele ja kasvatusele viigutataks.

3 - Nooruse osakond, mis noortes sõprades huvi äratab riietuse, muusika ja teaduse vastu j. n. e.

4 - Karskuse organisatsioon, kes aktiivselt osavõtab võitluses alkohooli ja võlvatuna elu vastu.

5 - Kultuur organisatsioon: misab selles et noorte vahel kristliku ja laad kirjan-dust sooritamine, sõprariiganduse vastu võideldakse, kõivõnguseid teaduse kursuseid korraldame j. n. e.

Need on enam vähesed väikesed organisatsioonid (10-15 liikmelised) mis praegu tegutsevad. Edaspidi on kavatsus suuremat tegevust avaldada sest poolehoidjaid noori haritud sõpre on rohkem kui kes soovivad aktiivse tegevuse astuda.

Märkus: kõik need organisatsioonid kuuluvad „Epswort liiga“ (nooruse ühingu) programmi alla, mis Metodisti kiriku noorte organisatsioon on.

Kõrvale kaldumisi sest üldprogrammist pole tarvilik olud, sest see vastab täiesti reaalse elule, mis inimsega paremale poole ja hingele kõrgemale tõstab. Tööprogramm saadakse ajaga ühes ja saab tarviliselt muudetud aastakonverentseil.

Tubaka ja Alkohooli tarvitamine on Metodisti kiriku liikmetel keelatud. (see on iseenesest niivõrd et usumisele neid ei tarvita.) Paastumine pole sunduslik vaid vabast soovitatav teroise ja hingele pääst. (Mina isiklikult pole küll veel võõrasi paastunud, ainult paarikorda mitmeid inimtunnatuse ja pimeduse pärast)

Täienduseks Teie arvustust kirja
peale 6. mail Outoobrist s. a.

1 - Küsimine: Millal asutadi "E. w. League"
Eesti p. Meth. kiriku juures üle
üldse ja millal Tallinnas?

vastus: Noorte "E. L." kooliit sai alles
müüd asutatud kindla põhi-
kirja järel.
Tallinnas tegutseb noorte ühing
juba 2 aastat. (aastapäev on
30. November.)

2 - Küsimine: Kui palju on Tallinnas E. h. liikmeid?

vastus: Umbes 100 ümber.

Junior liikmeid on 30-40 wchel.
wendade ühingu ja Naiskooli
pole.

3 - Kas on kogudusel laulukoor, millal
asutatud ja kes on selle juhataja?

vastus: Koguduses on laulukoor 40 liikme-
line ja umbes 50 liikmelise mängu-
koor. (Kulpiillide koor.) Peale selle wäime-
muusikakursusel 16 wiulimängijat kes alles
weel õppiwad teooriat ja prautiliselt. Pühapäewa-
koolil on oma orkester j. n. e., juhatab isa.

Fal

4 - Kas on kogudusel osakondi maal?

vastus: Ja on. Niisi kihelkondas
üks ja Harjumadisel Teine.
(on alles weel wäga wäikesed)

5 - Kas on palju kohalikke jutlustajaid
maamitajaid j. n. e. Kas töötab Teie
koguduses mõni õde? Kui palju neid
üleüldse Eestis on ja kes on nad selles
ettevalmistatud? Kas on wendi wäljamaal õppinud?

vastus: Kohalikke jutlustajaid on üks, maamitajaid
5. Õde on olemas küll, aga peab korteri-
puiduse tõttu Haapsalus elama ja tegutseb
ajutiselt seal. Eestis on neid üleüldse
3. üks Haapsalus, üks Tartus ja kuuemüüsi

Üks on praegu väljamaal veel õppimas.
Teine on väljaõppinud Hamburgis.
Noores mees on praegu õppimas Riias
h.

Raamatute ja broschüüride kohta
annab Teile Teadust õp. sõte ja Privaat.

Muie koguduse liikmed kuuluvad
kõik Eesti kodanossusele, väljaarvatud
töö venelaste keskel, kus mõned emigrandid
on. Neude tööse ei puutu mina, vaid
noor üliõpilane Neljumbin, kes ka Tallinnas
tegeleb kui ajutine praktikant teoloog.
Mene töö edendab Tema all kuululdavate
isäranis noore pagulaste keskel.

Prõige austusega Touppu

Ma pean küll palju Teid andeks paluma, et
mii vana viivitamine olen! Teie ei wõi aga enesele ette
kujutada kui rõõbe mulle aega on, sest töö koorem
on suur selle tõttu, et ka veel noorte sekretäris olen,
kus tihti väljastata tuleb. Muie nimi ei peaks mitte
teoloog olema, vaid "teoorjus". Peale selle on mulle hirmu
õppida, sest eksamid seisawad mere ees. Lestama.